

Päiväkirja 1968 osa 6

1.11.-31.12.

**Avaa linkit hiiren oikealla uuteen ikkunaan ja sulje luettuasi. Nopeuttaa.
Osan kirjoitusvirheistä olen korjannut. [Hakasuluissa lisäyksiäni]**

Marraskuu

- [1. marraskuuta](#) – Presidentti [Liu Shaoqi](#) erotettiin Kiinan kommunistipuolueesta.
- 1. marraskuuta – Suomi, [Espanja](#), [Kolumbia](#), [Nepal](#) ja [Sambia](#) valittiin YK:n turvallisuusneuvoston jäseniksi kaudelle 1969–1970.
- [5. marraskuuta](#) – Yhdysvaltain presidentinvaaleissa republikaanipuolueen [Richard Nixon](#) voitti niukasti varapresidentti [Hubert Humphreyn](#) ja riippumattoman ehdokkaan [George Wallacen](#).
- [19. marraskuuta](#) – Armeija kaappasi vallan [Malissa](#) Afrikassa.
- 19. marraskuuta – YK:n yleiskokous torjui Kiinan kansantasavallan jäsenyyden YK:ssa äänin 58–44. Äänestyksestä pidättyi 23 jäsenmaata.
- [25. marraskuuta](#) – ”Vanhan valtaus” Helsingissä.
- [26. marraskuuta](#) – [Helsingin yliopiston ylioppilaskunta](#) vietti satavuotisjuhliaan.
- [28. marraskuuta](#) – Matkustajalaivat *Ilmatar* ja *Botnia* törmäsivät [Långnäsin](#) sataman edustalla [Ahvenanmaalla](#), jolloin kuusi henkilöä kuoli. Onnettomuushetkellä oli sakea [sumu](#).

1. päivä (perjantai)

Nousin klo 6.15. Aamulla lunta n. 3–5 cm. Koulussa iisiä. Tulin klo 14.40 Kossilassa kotiin. Siivosin syötyäni. Sain muuten aljan kokeista 8+. Eilen ruotsin kokeista tai oik. Keskiv:na 5+. Tänään kirje Hazlewood’lta. Klo 19.20–19.40 olin juoksemassa, sitten olin saunassa Matin kanssa. Klo on nyt 20.41 ”I feel fine”. Klo on 23.40 lauantaina. Eilen klo 21.10–21.40 olin kirkolla käymässä. Sitten katsoin elokuvan TV:stä [[Viidennen kolonnan mies](#)] ja kävin nukkumaan 00.40.

Presidentti jakoi vientipalkintonsa

Finlayson, Kemppi ja Vaisala vuorossa

Tasavallan Presidentin vientipalkinnon saivat tänä vuonna Oy Finlayson-Forssa Ab tekstiiliviennistään, Kemppi Oy hitsauskoneviennistään ja Vaisala Oy ilmatieteellisten mittausvälineiden viennistään.

Presidentti Kekkonen luovutti hopeiset palkintolaatat henkilökohtaisesti yritysten edustajille torstaina presidentin linnassa. Vientineuvottelukunnan puheenjohtaja, ulkoministeri Ahti Karjalainen piti luovutuspuheen.

2. päivä (lauantai, pyhäinpäivä)

Nousin 10.50. Samaan aikaan alkoi meille tulla inventaariovieraita. Nurmet, Kaikkoset, Moijaset ja sitten Birgitta (sukunimi unoht.) miehensä kanssa. Söimme n. klo 15. Klo 17.30 lähdin kirkolle. Siellä

E-L tuli n. klo 19.45. Muuten kirkolle mennessä tapasin H P:n eli Hanskin kuten eilen ja Tuijan. Klo 20.15 maissa lähdin E-L:n

pyynnöstä heille päin. Lunta nyt n. 10 cm ja $\pm 0^{\circ}$ C. H P ja Tuija tuli vastaan Upolla ja siitä sitten (ei minun aloitteesta) lähdimme meille). Siellä sahti edelleen virtasi. Olimme ylhäällä, sitten alhaalla kahvilla ja taas ylhäällä. E-L muuten kysyi päydällä olevista kuvista. No mitäs niistä. E-L oli ollut täällä viimeksi 2 viikkoa sitten ja silloin oli hän ollut kotona. Lähdettiin klo 22.40. Ovella vaan ”sanottiin heit” ja lähdin kotiin. Asiat onkun ne on. Olen monesti miettinyt miksi en ole opetellut tanssimaan ja sitä että kuinka paljon itse asiassa haluankaan hyvää (tyttö)ystävää., jolle voisi murheensa kertoa ja kuinka vaikeaa sellaisen löytäminen onkaan ja jos E-L ei osoittaudu sellaiseksi (mikä linee tota, vaikka en halua sitä tunnustaakaan). Miksi olen niin helposti masentuva. Klo on 23.17 sunn:na. Eilen kävin Z klo 00.30.

Suomi kahdeksi vuodeksi turvallisuusneuvostoon

”Suomen YK-toiminnan kannalta maamme pääsy turvallisuusneuvoston jäseneksi on merkittävä tapahtuma. Sellaista ei ennen ollut eikä toista kai sukupolven aikana uudelleen tule”, sanoi Suomen YK:n suur- lähettiläs Max Jakobson lehdellemme perjantaina puhelimitse antamassaan lausunnossa.

3. päivä (sunnuntai)

[*Lehdet eivät ilmestyneet*]

Nousin klo 11.11. Kahvit, rva Seppänen oli aamulla meillä kaupassa tms. Söimme klo 15 maissa. Tein todella hiljaa

läksyjä ja kirjoitin kirjeen Schulereille, jonka lähetän huomenna. liro oli täällä 18.15-19.30. Klo 21.50-22.00 olin suihkussa. Käyn Z klo 24, en saanut kuitenkaan unta kunnolla ennen 3:a.

4. päivä (maanantai)

Nousin klo 6. Pirkkatunnilla moskakelillä näyttelyssä, sitten Sinuhessa Sepen ja Tursan kanssa mehulla. Tulin kotiin klo 15 Vilissä. Tein läksyjä syötyäni ja oon ne tehnyt nyt kun klo on 21.00. Engl. kokeet keskiviikkona. Kävin nukkuun 22.25.

5. päivä (tiistai)

Nyt keskiviikkoamu, eilen nousin klo 6. Koulun jumppatunnilla uintia, iltapäivä iisiä. Tulin kotiin klo 15.40 kotkalaisessa. Äiti ja isä kävi Keskolla näyttelyssä Annen kanssa. Luin ja välillä kahvilla. Klo 21.00.22.30 olin alhaalla. Kävin nukkuun 24.10. USA:n pres.vaalit oli alkanu.

6. päivä (keskiviikko)

Nousin klo 6.00. Koulussa iisiä, pakkasta n. -2° C. Tulin kotiin klo 14 Lehtarilla ja söin, tein läksyjä ja kävin saunassa. Klo 17 maissa sain tietää, että Nixon oli voittanut USA:n pres.vaalit. Käyn Z klo 23.10.

7. päivä (torstai)

Nousin 6.25. Klo 7.25 lähdin isän kyydissä Lahteen, koulussa iisiä, pääs. klo 14.30. Vähän pakkasta. Tulin kotiin klo 15 Vilissä. Ilalla luin biologiaa. Klo on nyt 19.47 lauantaina. Jokelat (ei lapset) tuli meille. Käyn Z klo 23.

8. päivä (perjantai)

Väritelevision lupamaksu 100 mk

Väritelevision lupamaksuksi määrättiin 100 markkaa torstaina annetulla valtioneuvoston päätöksellä, jolla muutettiin aikaisempaa valtioneuvoston päätöstä radion ja television lupamaksuista. Radion ja mustavalkoisen television lupamaksut pysytettiin ennallaan.

Nousin klo 6.25. Koulussa helppoa. Pirkkatunnilla ammatinvalintaa. Rehtori kävi ruotsin tunnilla juttelemassa sisällä olostamme ja selitti, ettei ollut

Pon laakso liejupuurona Ainakin sata kuollutta

— Helsingin Sanomien lähettämältä toimittajalta —
Torino, 4. 11. (Lauri Karén) Kolkon tiheksateisen päivän räjähtäessä vielä sammussa raivokkaan ukkosmyrskyn infernoksi oli levottomuus maanantai-iltaa uudelleen huippua Pohjois-Italian tulvakatastrofiaalueella. Piiskaava, sokaiseva kaatosade on nostattanut Po-joen laaksoa kohti polveilevat vuoristopurola vaaralliseksi kiehuviksi kymieiksi, jotka repivät ylempinä olevilta rinteiltä tuhansia ja taas tuhansia tonneja maata kasatukseen sen alamailla paksuksi liejupuuroksi rakennuksen ja siltojen muodostamien esteiden taakse siksi kunnas nämi yhtäkkiä murtuvat paineen tulua ylivoimaiseksi.

Pääministeri Koivisto: Sähköveturit Neuvostoliitosta kansallisten etujemme vuoksi

Sähköveturit olisi pääministeri Mauno Koivisto n mielestä tilattava Neuvostoliitosta. Hän perusteli kantansa sillä, että "kun me pyrimme kansallisten etujemme mukaista politiikkaa harjoittamaan", niin tämä olisi meidän kannaltamme edullista. Koivisto ilmoitti kantansa palattuaan lomamatkaltan NL:sta.

Sulkeminen uhkaa Valamoa

Valamon luostarin toiminta Heinäveden Papin-niemessä on supistunut vuosi vuodelta. Veljeskunnan koko on pienentynyt. Munkit uskovat, että luostari joudutaan sulkemaan muutamien vuoden kuluessa, ellei jotakin ratkaisevaa tehdä luostarin hyväksi.

Suomen ainoan nunnaluostarin, Heinäveden Palokiss sijaitsevan Lintulan tila ei ole yhtä huono. Sinne on tulossa nuoria noviseja, luostaritiloja on kohennettu ja kirkon rakennushanke on edistynyt.

Valamon luostarin yläkirkko on askeettien tyhjennetty. Sen monet kalteudet ja luostarin hopeat on viety kirkkokunnan keskuksen. Toisessa kirkossa pidetään päivittäin jumalanpalveluksia, joissa seurakuntana on joskus vain yksi munkki.

"Uskonvainot eivät ole vielä loppuneet Suomessa, mutta siitä huolimatta katson, että ortodoksisen luostareiden tulevaisuus ei ole niin synkkä kuin se luostareissa käydessä saatana näyttää", sanoi ortodoksisen kirkkohallituksen jäsen, kirkkoherra Erkki Piironen.

— Silvu 9.

Koivisto tapaa Kosyginin

Moskova, 3. 11. (Tass) Pääministeri Mauno Koivisto saapui sunnuntai-iltana Volteggradista Moskovaan, jossa hän tapaa tänään pääministeri M. S. Kosyginin. Suomalais-suurlähetystössä pidettävällä lounaalla Koivisto matkustaa takaisin Suomeen maanantai-iltaa.

Vuokkaan lentokentällä Moskovassa Koivisto ja hänen puolisoaan olivat vastaanottamassa varapääministeri Vladimir N. Kozjrev ja Suomen Moskovan suurlähettiläs Jarkko Halla ja vierailun epävirallisesta luonteesta huolimatta sille on selvästi osoitettu hedelmällisessä ystävyyden suhteiden katoa vastaan. Koivisto aloitti vierailunsa neuvottelemalla Kosyginin kanssa Moskovassa. Vietettyään viikon Jostammin rannalla Sothissa hän vieraili Volgogradissa (entinen Stalingrad). Molemmista paikoista Koivisto on vaitvoin virallisiin tervetulo-seremoiloin.

"All the News That's Fit to Print"

The New York Times

LATE CITY EDITION

Weather: Rain today and tonight. Cloudy, showers likely tomorrow. Temp. range: today 32-48; Wed. 34-45. Full U.S. report on Page 91.

VOL. CXVIII...No. 40,465

© 1969 The New York Times Company

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 7, 1966

10 CENTS

NIXON WINS BY A THIN MARGIN, PLEADS FOR REUNITED NATION

NIXON'S ELECTION EXPECTED TO SLOW PARIS NEGOTIATION

Allied Diplomats Suggest All Sides May Adopt a Wait-and-See Stance

By WEDDICK SMITH
Special to The New York Times
PARIS, Nov. 6 — Allied diplomats suggested tonight that

GOAL IS HARMONY

President-Elect Vows His Administration Will Be 'Open'

By ROBERT B. REMPEL, Jr.
President-elect Richard M. Nixon turned yesterday from the business of winning election to the business of announcing his intentions for his new administration. Wary but confident, he appeared before an elated band of

ELECTOR VOTE 287

Lead in Popular Tally May Be Smaller Than Kennedy's in '60

By MAX FRANKEL
Richard M. Nixon, who turned yesterday from the business of winning election to the business of announcing his intentions for his new administration. Wary but confident, he appeared before an elated band of

Nixon sai valitsijamiesten selvän enemmistön

Pääehdokkaiden ääniprosentti sama

Republikaanien presidenttiehdokas Richard Nixon valittiin Yhdysvaltain 37. presidentiksi kaikkien aikojen tasaisimman vaalikampanian jälkeen, kun ratkaiseva illanään osavaltio meni viiden maissa illalla Suomen aikaa Nixonille, joka sai reiluksi voiton tarvittavat 270 valitsijamiestä eli 287.

Demokraattien ehdokkaalla Hubert Humphreylä oli sinä valitsemassa valitsijamiestä 172 ja kolmannella ehdokkaalla George Wallacella 45, mutta sen sijaan kukaan äänestäjä ei jakautunut prosenttisesti tasan Nixonin ja Humphreyn välillä. Wallace sai 13 prosenttia äänistä.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 93 prosenttia äänestä oli suostunut Nixonin valitsemiseen, hän ei ollut vielä tullut valituksi. Hän oli kuitenkin tullut valituksi, koska hän oli tullut valituksi.

Ennenkään arvot Yhdysvalloissa eniten. Nixonin voiton syynä kansalaisten ilmeinen suvaitsevaisuus. Vietannan sodan aiheuttama turbanus, presidentti John F. Kennedyn kuoleminen, ja sen jälkeen tapahtunut epäusko, joka oli ollut Nixonin voiton syynä.

Nixonin voitto kruunasi hänen omistajien poliittisen uransa, johon kuuluu tappio presidenttiehdokas ja tappio kirkonvaltuutetuksi.

Kun lähes 70 miljoonaa eli 9

stava

tuli kotiin n. klo 21.5. Koulun jumppatunnilla Palon Taito loukkasi jalkansa koripallopelissä. Ilmapäivän jälkeen pääs. kotiin 15.30. Tulin kotkalaisessa. Kävin nukuun ruotsia luettuani klo 23.20.

13. päivä (keskiviikko)

Nousin klo 6.20, n. 10° C. Koulussa 9-11 ruotsin koe. Ilmapäivällä (tästä läht. keskiv. ja perj.) eka kerran diff. yht:tä. Kotiin klo 13.30 ja klo 14.00 Lehtarissa. Illalla klo 19.20-20.00 saunassa. Klo 20.15-21.15 torkuin. Luin sitten uutisten jälkeen saksaa. Käyn nukuun 23.05.

14. päivä (torstai)

Nousin n. 6.15. Koulussa iisiä. Voikkatunnilla Rantasen kaveri B-luokalta

Rhodesia juhli omaa lippuaan

Salisbury, 11. 11. (Reuter) Rhodesia juhli maanantaina itsenäisyysjuhlista kolmatta vuosipäivää nostamalla ensimmäisen kerran virallisesti salkoon maan uuden oman lipun Salisburyn keskustassa.

Uudet tuhannet rhodesialaiset, jotka olivat seuraamassa juhlaa lipun noston, pukeutuivat turvas- huutuihin uuden vihreävalkoisen lipun hahmottamiseksi maan entisenä. Uusi lipu, jossa ei ole mitään käänteistä merkkejä maan entisenä, on käänteistä, tulee tästä lähtien olemaan maan ainoa virallinen lipu. Tätä ennen Rhodesiaa on käänteistä Englannin lippua, joka ylläpuolella on valkoinen ja alhaalla punainen.

Englannin lipu Union Jack luokitettiin Salisburyssä ainoaksi virallisesti viimeisen kerran sunnuntai-iltaa auringon laskun jälkeen. Englannin 98 vuotta kestäneen valian päättyminen merkitsee.

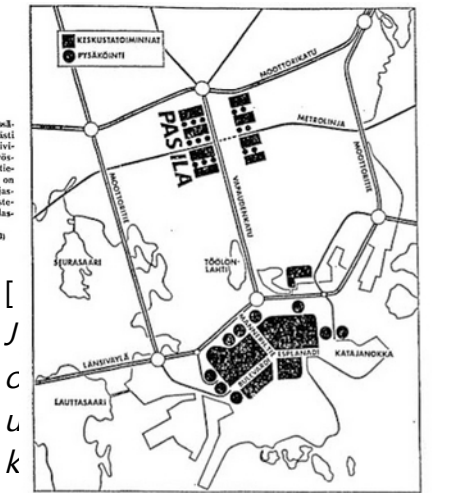
Marssakun 11. 1965, jolloin Rhodesia julistautui yksipuolisesti itsenäiseksi Englannista. Rhodesian tilanne, jota ei ole vielä ratkaistua, on jatkunut. Sen tilanne Portugalin ja muokan virallisessa tilaisuudessa. Maailla on jatkunut Rhodesian tilaisuudessa Rhodesian ulkomaa-kaupassa.

Kakkosverkko vastatuulessa

Television kakkosverkon laajentaminen on joutunut voimakkaaseen vastatuuleen valtiotavallan, yleisradion hallintoneuvoston ja yhtiön johdon tiistaina pitämän yhteisen keskustelutilaisuuden jälkeen. Valtion edustajat ilmoittivat, että yleisradion on luovuttava toisen ohjelmaverkoston laajentamisesta, hoidettava taloutaan ainoakin vielä ensi vuoden ajan ilman lupamaksujen korotuksia sekä pidättyväntä rakentamasta yhtiön taloutta laajennuksen varaan.

Valtioneuvoston edustajat pääministeri Mauno Koivisto, valtiotavallanministeri Eino Ruuska ja kulkulaitostenministeri Paavo Aitto. Lisäksi paikalla olivat varatuomari Kello Liinamaa ja osastopäällikkö Olavi Väyrynen.

Hallintoneuvoston piiristä kerrottiin lehdellemme, että valtion edustajien marssittamisella

Helsingillä on tulevaisuudessa kaksi "napaa": kantakaupungin keskusta ja Pasilan keskusta. Kuvasta käy ilmi molempien alueiden keskustatöiden pääasiallinen sijainti sekä pysäköintialueet, joihin ohjattiin kanteen alle vielä kantakaupungin osalta aivan selvät. Kaavokuvasta ilmenevät myös uudet rakennettavat väylät, ja liikennesuunnittelijoiden mukaan voitaisiin Helsingin nimenä iäpi kulkevaisia suunnitelluista Eteläyhtävistä toistaiseksi luopua.

Helsingin linja-autoasema sittenkin keskustaan

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto haake parhaillaan keskustan alueelta parhainta sijoituspaikkaa linja-autoasemalle. Pasilan keskustasuunnitelman julkaisemisen yhteydessä kävi selville, että Pasilassa toimisi vain pienelläkin läpikululla varten tarkoitettu linja-autoasema, jossa kaukoliikenteen linjat-autot pysähtyisivät, mutta jatkaisivat samalla välittömästi matkansa keskikaupunkiin.

Osasto tutkii nyt mahdollisuutta, joka on sangen todennäköinen, että linja-autoasema keskustassa sijoitettaisiin Aallon keskustasuunnitelman esitetyt Terasitorin eteläiselle suunnille nykyisten Hankkijan ja Maitokaskeksen talojen paikalle. Joka tapauksessa on varmaa, ettei bussiasemaa päästä rakentamaan ensi vuoden aikana, kuten aikaisemmin oli kaavailtu.

filmihullu

Tarkkanäköinen elokuva- ja tv-telei valikoivalle lukijalle

Näytenuomeroissa mm.:
Mellakat muuttavat elokuva-
Gordinin todellinen elämä
Marga-Leena Mikkola haastattelussa
Punalähde, koulukouluin taffien gimma
Tv tekee meistä Tammeloita

Tuultojen päiväkirja ym.
Totuus elokuvasta ja televisiossa ei ole yksiselitteinen, katsojalla-
kin on kaksi silmää ja isänsä korvat
Tilaa Filmihullu, hinta 12 mk vuosi.
Irttoomeroita Rautelehtijä-
kaupasta ev 250

Suomalaisia pidätettiin pirtulaivasta Ruotsissa

T u k h o l a s, 13. 11. (Maailman Lehti) Ruotsin tili kaappasi keskiviikon vastaisena yönä Halmstadin ulkopuolella Halmstadin- sestä, eriden tietojen mukaan suomalaisista salkuk- jousiluokasta 2.500 litraa 98-prosenttista spiritia. Alk- sessa olleet neljä miestä, jo- ta Ruotsin tullin kertomaan

mukaan "suurin osa on suoma- laista syntyperäisiä" astutu- tuivat ilman vastarintaa. Mieh- et ovat pidätettyinä Halmstadissa ja toistaiseksi heitä on vasta alustavasti kuulusteltu.

Varinaiset kuulustelut aloitetaan torstaina. Keski- viikkona ei vielä ole tili- sin varmoja kaikkien pidi- tettyjen henkilöiläisyydestä.

Joka tapauksessa Ruotsin viiranomaiset sanovat hyvin tili- tteivästä, että neljä pidi- tettyä ovat vain "tähden- tä" työntekijä" suuressa sa- tojen mukaan Hakaan on viimeksi rekisteröity Norja- sa. Suomessa ei ole rekiste- röity Hakaan-nimisiä kalas- tustalusta.

Sen sijaan Portugalin oli mukana virallisessa tilaisuudessa. Maailla on jatkunut Rhodesian tilaisuudessa Rhodesian ulkomaa-kaupassa.

Suomi ja Leningradin kohtalo

Tukholmalaisen Expressen-lehden torstaina aloittama keskustelu, jossa Paavo Rintalan teoksen pohjalta pohditaan Suomen mahdollista osavastuuta Leningradin sodanaikai- sesta kohtalosta, on herättänyt vilkasta mielenkiintoa. Ma- juri Claes Gripenbergin perjantain lehdessämme selostet- tuun puheenvuoroon on kirjailija Rintala lähettänyt käytet-

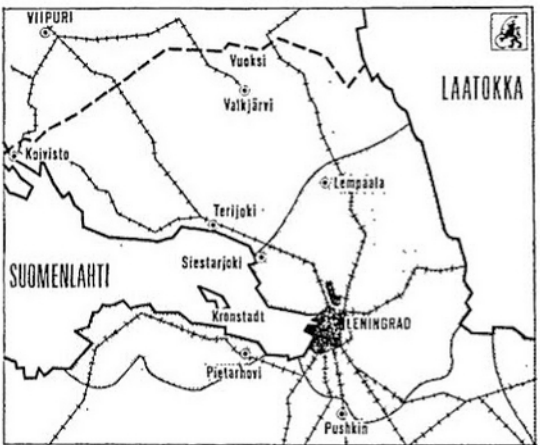
Paavo Rintala:

Kun on kyseessä 750.000 siviili- ihmisen — imeväisistä lapsista van- huksiin saakka — nälkään kuole- minen, minä en voi vastata majuri C. Gripenbergille hänen käyttä- mällään pseudohistoriallisella Liddell Hartin saivartelutyyliä. Majuri C. Gripenberg pohtii, mitä on piiritys ja tulee siihen johto- päätökseen, että erilaatuisilla op- rantioilla hyökkääjät lopuksi pa- kottavat kaupungin antautumaan. Kuitenkin koko sivistynyt maail- ma tiesi silloin ja tietää nyt, että Hitlerin Saksan armeija ei edes pyrkinyt tällaiseen. Sitähan on olemassa OKW:n kenraalivestri Jodlin allekirjoittama päiväkäsky, jossa nimenomaan sanotaan, että Hitler on peruaattomasti päät- tänyt — että Leningradin antautumista ei saa hyväksyä, vaikka kaupunki sita yrittäisiikin.

— että Leningrad on pyyhkiä- tävä maan pinnalta tykistötulella, ilmapommituksilla ja katkaisemal- la siitä kaikki huoltoyhteydet niin, etta se ennen pitkää nähtyyn nä- käään.

Tämä ei ole mitään minun keksimäni "sotahistoriaa". Tämä on tosiasia. Suomalaiset joukot osallis- tuivat tähän Ritter von Leebin vai- vakäskyn mukaisesti, sillä saman- aikaisesti kuin saksalaiset katkai- sivat kaikki Leningradin huoltoyhtey- det lounasta, etelästä ja kaa- kosta syysskuun alussa, suomalaisen kuudes armeijajoukko suorittaa lä- pimurron Tuulokossa ja kaanana paivana seitsenästä suomalaisen armeijajoukko valtaa Prääsin solmu- kohdan. Tama merkitsee sitä, että Leningradin kaikki maanhuoltoyhtey- det ovat poikki ja kun saksalai- set valtaavat myös Tiivinan Le- ningrad on todella kuristettu Hit- lerin suunnitelman mukaisesti ren- kaaseen.

En ole pitänyt koskaan itseäni historioitsijana vaan kirjailijana. En kasittele paljoakaan teoksessani tällaisia ongelmia, joista nyt vai- telen majuri Gripenbergin kanssa. Minä kirjoitan siitä, miten strate- gisen ajattelun ja inhimillisen vas- tuun välinen ristiriita saattoi pai- uua niin suureksi, että se aiheutti Leningradin siviili-ihmisten nälkä- kuoleman. En mina etsi syyllisiä ihmisiä, jotka voisivat kertoa, mitä on nälän fyysiolgia, mitä on soti- laallisen väkivallan aiheuttama nälkäkuolema, koska oletan, että me skandinaavit tarvitsemme sitä tietoa, emmekä sinukaan pelkkäin informaationa vaan kokemuksena. En kuvittele olevani mikään Dante, vaikka tahdoin johdattaa luki- jani nälän helvettiin, sillä se on minun ymmärtäkseni meidän ai- kamme todellisuutta. Tahtoisin toi-

Piirretty Leningrad oli täysin valilla maayhteyksiä syysskuusta 1941 tammi- kuuhun 1943.

vottaa majuri C. Gripenbergille työnsyettä, hyväksymään ne asia- kunnat, joita hän ei voi muuttaa ja rohkeutta muuttaa ne, jotka hän voi, sekä viisausta erottaa nama kaksi toisistaan

Jorma Järventausta:

Suomalaisien osuudesta Lenin- gradin piiritykseen toisen maail- mansodan aikana ei tarvitse kiis- tellä, tositapahtumat puhuvat riit- tävän selvää kieltä. Kun saksalai- set olivat murtaneet venäläisten puolustuksen Lugaan tasalla ja uh- kasivat Leningradia, kirjoitti sota- marsalkka Keitel Mannerheimil- pyytaan suomalaisia lisäämään pi- nostustaan Karjalan kannaksella saksalaisten etenemisen helpotta- miseksi. Suomalaiset joukot olivat tähän mennessä saavuttaneet Kan- kaksella tavoitteensa ja ryhtymy- neet vanhan valtakunnan rajan tuntumaan Lempelän—Valkeasa- ren tasalle. Hyökkäyksen jatkami- nen tältä linjalta etelään olisi to- della vaikuttanut venäläisten ti- lannetta Leningradin rintamalla. Suomen marsalkka torjui kuitenkin 24. elokuuta antamassaan vas- tauksessa jyrkästi tehdyn esityk- sen. Päätös ei muuttunut, vaikka kysymykseen palattiin uudestaan 31. elokuuta.

Sotamarsalkka Keitel saapui hen- kilökohtaisesti Mikkilän 4. syy- skuuta taivuttaakseen Suomen so- danjohdon laheisempaan yhteisto- imintaan Leningradin saartamiso- pe- raatioiden saattamiseksi saksalaisi-

le edulliseen ratkaisuun. Päitsi pai- nostuksen lisäämistä Karjalan kan- naksella, oli tällöin esillä myös kysymys hyökkäyksestä Laatokan koi- lis- ja itäpuolelta. Talla suun- nalla oli suomalaisen VI Armeija- kunta etenemisellään saavuttanut Syvärin virran ja muodostanut sil- lantapaa-aman sen eteläpuolelle Sy- värin voimallatoksen kohdalla. Saksalaiset kiinnittivät huomiot saavutetun menestyksen hyväksi- kääntämisen mahdollisuuteen ja vakautuivat suomalaisia yhdessä Laa- tokan itäpuolelle jo keskitetyn sak- salaisen divisioonan kanssa jatka- maan hyökkäystä etelään, tavoit- teena Tiivina. Tämän sotatoimen päämääränä oli pohjoisesta edeten saavuttaa kosketus etelästä hyök- käviin saksalaisiin joukkoihin ja näin sulkea Leningradin saarto- rengas idässä.

Suomi oli syyksyysia v. -41 mm. täysin riippuvainen saksalaisten väljätöimittuksista, jota toisekkaa saksalaiset saattoivat käyttää pai- nostuskeinona. On annettava tun- nus Suomen marsalkka Manner- heimin lujuuille ja diplomaatti- selle taidolle, että han noissa olo- suhteissa kykeni pysymään kieli- teissä kannassaan. Mannerheimin päätöksellä oli ilmeisen suuri vai- kutus Leningradin tilanteen kehi- tymiseen saksalaisten kannalta kielteiseen suuntaan. Kun painos- tuksen Suomen rintamilla helpottui, saattoivat venäläiset keskittää vo- miansa saksalaisia vastaan. Tiiv- nin alue jai loppujen lopuksi ven- läläisten haltuun, eikä Leningradin

saarto- rengasta sanan taidessä mer- kityksessä saatu milloinkaan um- peutumaan.

Matti Kurjensaari:

Paavo Rintalan teos on voimak- kaan myötätunnon kannattama es- tää- tse- estettien rakennelma, jonka siivellinen päätös- taito tuo kunniaa tekeijälleen. Kirjailijan tarjoamaa syyllisyyttä Leningradin murhe- suutumaan eivät sodan kokeneet suomalaiset kuitenkaan ota vas- taan.

Suomi osallistui Leningradin vä- littämaan piiritykseen sikäli kuin varttumaan vanha v. 1939 rajaam- me, jota jokainen piä luonnollise- na ja latentti ampumistunnelma oli Kannaksen rajalla vallinnut vasta 1918 alkaen. Nevan majoona- kaupunkia ei sen jälkeen huollettu Suomen suunnalta. Passiivista roo- liamme kuvaa, että suuri piirityk- sessä menehtyneiden hautausmaa, Piskarjevka, sijaitsee Viipurin puo- lella kaupunkia, jota pidettiin tur- vallisimpana.

Jokainen kulttuurikausi arvioi menneisyyden uudestaan, mutta sita korkeamman humanistisen ja kansainvälisen ajattelun tasoa, jo- la Paavo Rintala ja nykynuorisoin parhaimmisto toimii, ei silloisenaan vo- voinut sukupolviin, joita toi- mivat toisenlaisin historiallisin edellytyksin. Esim. Toivo Pekka- nen sanoi, että niin paljon kuin sotapolitiikkamme olisi kriittikää ansainnutkin, hänellä ei ollut sy- dänää lyödä Suomea. Hitlerin kansa solmittu aseveljeys oli 30-luvun liberaaleille ja kulttuuriradikaaleille erittäin vastenmielinen tosi- asia. Oikein tai väärin, jatkosota oli talvisodan välittömä seuraus.

Leningradin puolustus herättää kunnioitusta kenessä tahansa, Le- ningradin kärsimys myötätuntoa jokaisessa ihmisessä. Mutta Paavo Rintala on kerrassaan merkkillisellä tavalla kynnnyt samaistumaan aikoneeseen ja kateleomann kaikke- la Leningradin murhenäytelmää ka- sin. Se on kuuma kirja, jota eivät rationallyistiset kannanotot häiritse. Hän on omaksunut idän syytökset lantä vastaan, kirjoittanut shama- nimaisella raiivolla ja valtavien ti- raadeihin hukkuu esim. tosiasia, että historia on loputonta ketju- reaktiota. Kirja ei mietiskele, se on suoraa huutoa. Tämä Rintalan kirjailijalaadun ominaisuus näkyy tavallista paremmin nyt kun te- ma sivuaa niin laheita Suomen asiaa.

Leningradilaiset taistelivat kau- punkinsa tuho silmien edessä. Suo- malaiset taistelivat koko kansan tuho silmien edessä. Kun maailma palaa, kukin varjelee omaa talaan,

epäonnistui hevosella päähypyssä ja tippui kauheasti karjaisten maahan, Pulu tuli punaiseksi ja suuttui pojille, joiden piti ottaa kiinni. Halvaus olisi voinut olla pahemmassa tapauksessa seurauksena, nyt selvisi hän säikähdyksellä. Kotiin klo 15 Vilissä ja jne. Luin saksan kokeita varten 00.50 saakka.

15. päivä (perjantai)

Nousin klo 6.15. Kissanpoikaset vietiin tänään pois, toinen Paljakalle, toinen Birgitalle perh:neen. Koulun saksan koe tuntui helpolta, engl. kokeiden palautus (9-). Pääs. 14.30, tulin 15 Vilissä. Klo 16-19 nukuin. Klo 19.30 tuli Kale, Sepe ja Torso meille. Pelasimme TWIXT'ä. Tarjosin pojille saunamakkarat, saunaan ne ei viittiny kiireen takia lähteä. Pojat lähti 21.15. Klo 21.30-22.00 olin saunassa. Söin jne. Klo on 22.26.

16. päivä (lauantai)

Nousin klo 6.15. Klo nyt 23.21 17.11. Koulussa iisiä. Klo 12.30 Vilissä kotiin. Siivosin huoneeni ym. Äiti ja isä lähti ? kanssa klo 19 Seurahuoneelle (20 v. sitten äiti ja isä meni kihloihin). Anne meni Nurmelle yöksi. Matti tuli tänne Hildénin poikien kanssa ja klo 20.30 lähdin ulos. Olin baarissa Sepen kanssa ja klo 21.10 lähdin kotiinpäin tavaten museon tiellä Tuijan ja Hannun. Lähdimme meille. Matti ei kotona, mutta tuli pian Hildénin poikien, Rajalan Riston, Joken ja Veksin kanssa. Masa leveili poltellen kotona. Niinkun kyllä minäkin. Nyt 20 savuketta täyteen sitten 1.8.1967. Tuija ja Hanski lähti 23.15. Muut tunti myöh. jolloin kävin Z

17. päivä (sunnuntai)

Nousin 8.50. Klo 9.30 Lehtarilla lähdin kirkolta Lahteen ja sieltä klo 10.30 bussilla [Lipussa väärä päivämäärä] Hesaan. Siellä Jokelaan missä olin klo 12.50. Savutiet tuli myös pian ja klo 14 lähdimme Olavin ja Nillan kanssa pojan ristiäisiin Nillan vanhempien kotiin. Siellä ruotsinkielinen (osasi myös suomea) pappi risti pojan Kaj Olaviksi. Klo 17 lähdimme. Ritva meni Jokeloitten kyydissä Hesaan. Olin linja-autoasemalla 18.25. Tulin kotiin 18.30 Vilissä. Tein läksyjä ym. Äiti ja isä kävi 20-22 Savuteillä. Käyn Z klo 23.45. Lähetin Hesasta kirjeen Joycelle vastaukseksi. Olin saanut kirjeen viime viikolla.

18. päivä (maanantai)

Tänään tuli kirjen Sharonilta Espanjasta. Nousin 6.20. Koulussa iisiä. Tulin kotiin klo 15.00 Vilissä. Kävin nukkun 23.05 luettuani läksyt.

19. päivä (tiistai)

Nousin klo 6.20. Koulussa jumppatunnilla uimahallissa uimassa. Ruokkiksella olin LOK:ssa [Lahden Osuuskauppa] Rämön Hanskin ym. kanssa kahvilla. Tulin kotiin klo 15.45 kotkalaisessa. Luin Unskia [historiaa] vähän illalla ja kävin nukkumaan jo klo 21.55.

20. päivä (keskiviikko)

Klo 3 maissa laskin Nöpon sisään ja nousin itse klo 6.30. Koulussa iisiä. Sää ollut pitkään samanlainen kuten tänään n. -2° C ja ei juuri lunta maassa. Koulusta kotiin klo 13.45 Lehtarilla. Kotona tein läksyjä, klo 17 vein Kuivamaidolle Sepälle konttoriin nakkeja ja klo 19.30-20.00 olin saunassa. Nykäset tuli meille.

Jääkiekkoilun SM-sarja 17. 11.									
Ilves—Ässät 5—2 (0—0, 4—2, 1—0) 1—0 Lempi (Kallio), 1—1 Kela (Salmi), 2—1 Helle, 3—1 Peltonen (Lasse Oksanen), 3—2 Honkanen (Kilpiö), 4—2 Jouko Oksanen, 5—2 Saadedin (Kallio). Yleisöä 6096									
Upo—KooVee 9—3 (2—0, 4—1, 3—2) 1—0 Pertti Nurm (Aaltonen ja Ranta), 2—0 Peltonen (Harju), 3—0 Ranta, 4—0 Aaltonen, 4—1 Seppo Nurm, 5—1 Suominen (Peltonen), 6—1 Pertti Nurm (Aaltonen), 6—2 Heimo Kuonen (Seppo Nurm), 7—2 Aaltonen, 7—3 Nurm (Raikkonen), 8—3 Puhola (Aikas), 9—3 Suominen (Harju). Yleisöä 1593									
SaiPa—TuTo 3—1 (1—1, 0—0, 2—0) 1—0 Juselius (Eskonen), 1—1 Torkkel (Johansson), 2—1 Jutelius, 3—1 Veikko Mäki (Sinkkonen). Yleisöä 3518									
SaPKo—Reipas 3—6 (2—1, 1—1, 0—1) 0—1 Lauri Mononen, 0—2 Erkki Mononen, 0—3 Koskinen, 1—3 Turkkonen (Väätäinen), 1—4 Lauri Mononen (Erkki Mononen), 2—4 Muikku, 3—4 Turkulainen (Södervik), 3—5 Majaniemi, 3—6 Erkki Mononen (Lauri Mononen). Yleisöä 2637									
Sarjatilanne					Seuraavat ottelut				
HIFK	3	3	0	0	19—5	6	19. 11.	KooVee—VehU	
Reipas	3	2	1	0	14—8	5	Lukko—Tappara		
Upon Pallo ...	3	2	0	1	20—8	4	21. 11.	TuTo—SaPKo	
Tappara	3	2	0	1	8—6	4	Ässät—SaiPa		
SaiPa	3	1	2	0	8—6	4	Reipas—Ilves		
Ilves	3	1	1	1	11—10	3	HIFK—Upo		
TuTo	3	1	1	1	8—8	3	Tappara—VehU		
Ässät	3	1	0	2	10—12	2	24. 11.	Ilves—SaPKo	
KooVee	3	1	0	2	11—16	2	HIFK—KooVee		
Lukko	3	1	0	2	9—14	2	Ässät—TuTo		
SaPKo	3	0	1	2	6—13	1	SaiPa—Reipas		
VehU	3	0	0	3	8—26	0	Upo—Lukko		
Pistepörssi									
Lauri Mononen Reipas 6+3=9, Esa Isaksson HIFK 5+2=7, Erkki Mononen Reipas 4+2=6, Matti Keinonen Lukko 3+3=6, Juhani Aaltonen Upo 3+2=5, Matti Harju Upo 2+3=5, Raimo Ranta 2+3=5, Veli-Pekka Ketola Ässät 4+0=4, Jorma Oksala Tappara 4+0=4, Pekka Leimu Ilves 3+1=4, Hannu Lunden Lukko 3+1=4, Esa Peltonen 3+1=4, Jarmo Ojanen VehU 3+1=4, Juhani Lahti VehU 1+3=4.									

Suomi kuuluu Naton arkoihin maihin

Bonn, 18. 11. (Matti Kontio) Suomen nimi ei esiintynyt länsisaksalaisten osanottajien kertoman mukaan niissä Brysselin Nato-ministerineuvoston kokouksessa pidetyissä puheissa, joiden tuloksena oli "Moskovan doktriiniin" vastapainoksi kehitetty "Naton doktriini". Viimeksi mainitun keskeisenä teesinä on loppukommunikassa oleva kohta, jonka mukaan Neuvostoliiton interventio, puuttuminen jonkin maan asioihin, joka välittömästi tai välillisesti vaikuttaa Euroopan tai Välimeren tilanteeseen, "aiheuttaa seurauksiaan vakavan kansainvälisen kriisin". Länsi-Saksan ulkoministeriön taholta Helsingin Sanomille annetun tiedon mukaan Naton johto sisällyttää kuitenkin Suomen näiden maiden piiriin.

Lauantaina päättyneessä konferenssissa esitetyt puheenvuorot, joissa eräät osanottajat menivät epävirallisten "takuiden" antamiseksi puolueettomille maille pitämille kuin loppujulkilausuman sanamuoto, eivät ole virallisia Nato-dokumentteja eivätkä siten järjestä silvina. Englannin ulkoministeri

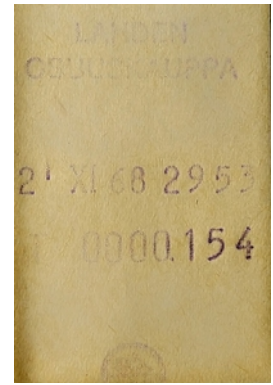
LBJ varoitti taistelevista Vietnamsissa

Washington, 19. 11. (Reuters). Yhdysvaltain presidentti Lyndon Johnson varoitti, että Vietnamsissa on odotettavissa keuhka taistelua, ennen kuin "pyrkimykset rauhaan saavat alkun sopimuksen Pariisissa". En voi kerrosta tarpeeksi usein sitä, että ennen ole saavuttaneet rauhaa — vain mahdollisuuden solmia rauha", Johnson sanoi. Johnson ei maininnut erikseen sitä umpinkas, johon Pariisin rauhaneuvelit ovat joutuneet, kun Etelä-Vietnam liittyy hyväksymään Vietnamin kansallista vapautusrintamaa itsenäisenä yksikkönä neuvotteluihin. Yhdysvaltain valtuuskunta ilmoitti Pariisista, ettei keskiviikkona — tavallisena neuvottelupäivänä — pidetä kalli kertaa istuntoa. Pariisista kerrotaan, että Etelä-Vietnamin tarkkailijavaltuus-kunta varustautuu Pariisissa vastustamaan työllistetty valtuuskunnan yhdenoista päivän kuluessa. Tämä vahvistii niitä odotuksia, että länsimaiden diplomaattien piirissä on edellytetty, että presidentti Nguyen Van Thieu aikoo lopettaa rauhaneuvelitujen bolkit.

Suomi ...

(Jatk. siv. 7)
Euroopan keskustaan vaan myös molempiin sivuistoihin. Välimereen ja Skandinaviaan. Tätä puheenvuoroa seurasi tunnettu Yhdysvaltain ulkoministerin Ruskin puhe, missä hän varoitti Neuvostoliittoa tullaan luonnollisesti liittoa sanoen, että Naton puolustamaan, mutta että tämä liian liian kaksi manta, täivalta ja Jugoslavia, rajoittuvat välittömästi Naton turvaksi hyökkäys Roma-valliusintresseihin. nina vastaan aiheuttaisi vakavamman kriisin kuin Tshekkoslovakian miehityksen yhteydessä syntynyt. Näiden ajatusten pohjalta on alettu puhua kummankin suurvaltakoklin välillä olevasta "harmasta vyöhykkeestä", johon kuuluu puolueettomia ja sitoutumattomia maita. Mielenkiintoiseksi luonnehditaan Bonniassa Ruskin puheen jälkeen brysselissä syntynyt hieman sekasortoinen välivaihe, jonka aikana amerikkalaiset ensin kiistivät kokeaan ja sitten osittain Ruskin puheen sisällön nimenomaan mitä tulee Itävallan ja Jugoslavian aseman kokevaan mainintaan. Eräiden tarkkailijoiden käsessä oli tahallinen "onnettomuus": amerikkalaiset halusivat konkretisoida Neuvostoliitolle antamansa varoitukset nassa tekivät sen selaisessa muodossa, ettei siihen voida virallisesti puuttua.

21. päivä (torstai)

Nusin 6.20. Äidillä syntymäpäiväkakkuni jo pöydällä sekä lahjapaita ja 400 g:n suklaalevy. Koulussa iisiä. Tulin kotiin 14.40 Kossilassa. Kotona kirje Axel'ltä. Eilen aamuna olin muuten lähettänyt kirjeen NGM:lle, jotta he lähettäisivät esittelylehtisiä ja jne. Klo 16.10-17.00 olin Mahkosella, koska olin unohtanut Unskin kirjani kouluun. Ruokkiksella olin LOK:ssa kahvilla tarjoten Tursolle kahvit (yht. mk 1.54). Luin hiljakseen unskia klo 23.45 saakka.

22. päivä (perjantai)

Nousin klo 6.05. Koulussa Unskin koe ohi klo 14.35. Kävin Kantolassa ostamassa kehyksiä ja joulukortteja. Tulin kotiin 15.15 Lehtarissa. Klo on 23.22 lauantaina. Eilen illalla lähdin ulos klo 19.30. Istuin Invassa ja sieltä lähdin kotiin päin klo 20.30 maissa, museontiellä tuli Tuija ja Hanski vastaan. Menimme taas Invaan ja sieltä sitten kotiin päin kävelen. "Testasin" heitä kysymyksilläni mm. "Minkä värinen on karhu?" ym. Erosin heistä Upolla ja tulin kotiin klo 21.20. Klo 22.25-23.00 nauhoitin viimeisen osan radiosta sarjasta "Black America". Kävin nukkuun 23.20.

23. päivä (lauantai)

Nousin 10.25. Tänään tuli kirje Schuler'ltä. Iltapäivällä siivosin ja klo 19.00-19.20 olin juoksemassa ja sitten olin saunassa, tulin sitten syömään ja lähdin ulos kosteassa pari + asteen säässä. Kirkolla oli E-L ja muutkin paitsi Tuija ja Hanski. Juttelin E-L:n kanssa ulkopuolella, n. 20.55 tulivat muut ulos. Joken oksennettua Invan pöydälle. E-L lähti sitten n. 10 min:n päästä "yrjö-juttujen" vaan jatkuttua. E-L oli kävellyt melk. kulmalle saakka kun Jari kuiskasi mulle, että lähde perään kun mieleni kuitenkin teki. E-L katsoi pian taakseen ja sanoi TERVE ja lähdin. En kai ilman Jarin tempausta olisi lähtenytäkään. Olimme päässeet museontien loppuun kun Tuija ja Hanski tuli perästä. Ne oli ollut mäen päällä kytiksessä kun me oli menty ohi. Seisoimme siinä jonkin aikaa ja sitten kävelimme taas eteenpäin ja Tuija ja Hanski jäi seuraavaan tienhaaraan ja me jatkoimme. E-L osti salmiakkiaskin kiskasta ja taas tuli T & H perässä. Portailla erosimme ja E-L vielä sanoi, että se olisi täällä tiistaihin saakka ja että me sitten vielä nähtäis. E-L kertoi, että ne silloin yhtenä lauantaina oli olu sen Riitan kanssa Kukkasessa ja että se on ihan tyhmä paikka. Tulin kotiin klo 21.55. Katsoin TV:tä ym. Käyn nukuun. Eilen muuten n. klo 13 olin isän ja Matin kanssa Nastonharjulla hakemassa maitoa kaupoista. Matti meni LOK:lle ja mä Säästö-Kalliolle. Minä hain 20

PÄIVÄSTÄ PÄIVÄÄN

Torstai 21. 11.

Tänään: Hilma.

Huomenna: Silja, Selja, Cecilia, Cilla.

Aurinko nousee Helsingin horisontin mukaan klo 8.37 ja laskee klo 15.35. Oulun horisontin mukaan aurinko nousee klo 9.19 ja laskee klo 14.48.

— • —

Valamon luostarin siirtoa käsitellään kirkolliskokouksessa

Kuopio, 20. 11. (RV) Valamon luostarin uudelleen järjestäminen ja sen tilojen siirtäminen paremmin veljesten lukumäärää vastaaviin tiloihin tulee esille ensi vuoden alussa mahdollisesti pidettävässä ylimääräisessä ortodoksisen kirkkokunnan kirkolliskokouksessa. Uusina paikkakuntina on esitetty mm. Kuopiota, Joensuuta tai Imatraa sekä Helsinkiä, sanoi arkkipiispa Paavali valottaessaan ensi lauantaina ja sunnuntaina itsenäistymisensä 50-vuotisjuhlaa viettävän Suomen ortodoksisen kirkkokunnan lähtövalaisuuden näkymiä.

"Näin olisi mahdollista saada jopa molemmille hiippakunnille oma luostarinsa. Tähän saakka ei Valamon luostarin olojen perusteellista muuttamista ole voitu ajatella, koska vanhat munkit ovat olleet kovin vastahakoisia uudelleen järjestelyihin. Myös kielikysymys tulee ajankohtaiseksi."

Arkkipiispa Paavali tähdensi, että luostareilla on nykyisin elinmahdollisuuksia vain suomenkielisiä, mutta mikään ei luonnollisesti estä luostareissa harjoittamasta esimerkiksi kreikankielisiä palveluksia.

TIETOLIIKENNE YHDISTÄÄ

Maspoletti kiertävän puhelinverkon silmät yhteyvät jatkuvasti. Samalla kasvaa L. M. Ericssonin oma verkko ja tämän verkon osana on Suomen L. M. Ericsson osallistunut tietoliikenteen kehittämiseen maailmassa jo 50 vuoden ajan.

Tämä vuonna ylläpidetty Suomessa miljoonan puhelimen raja. Suomi on puhelinmaasta 11. sijalla maailmassa ja muunna puhelinverkko on jo lähes kokonaan automaattista rito puhalluksien kaaduttuaan pois ja lähtötoimen automaattien on rikkipäivästä alkaen lähtötoimen. Vuosittain kasvaa kuluksa on puhelinlaitteiden ja kabinettien.

50-vuotisen toimintansa juhlapäivänä OY L. M. Ericsson A/B:lla on lähes satavuotiset perinteet, sillä sille, josta vuonna 1918 muodostettiin neuvottelu Ericsson-yhtiönä suomenkielisenä tytäryhtiö, oli perustettu jo vuonna 1876 oli samaan vuoteen kuin toisenlaisen Alexander Graham Bell sai "tietoliikenne" keksintönsä kaksivuotiaasta poikasta Amerikassa ja ruotsalaisen Lars Magnus Ericsson perusti oman sähköpajan Tukholmaan. Dan Joh. Wulffin Esikintia Alfa - tittelit muunna ensimmäinen sähkölinja - se ne perinteet, joiden jatkajana OY L. M. Ericsson A/B on osallistunut Suomen tietoliikenteen kehittämiseen viiden vuosikymmenen ajan.

Ericsson
1918-1968

O/Y L M ERICSSON A/B

pussia maitoa (60 penniä/pussi oli alle tukkuhinnan). Matti ei saanut LOK:sta kuin 10 pussia. Menin sinne ja sain väitellä kauan aikaa ennen kuin sain edes viisi pussia. Siellä oli 59 p pussi. Kävin nukkuun 23.55.

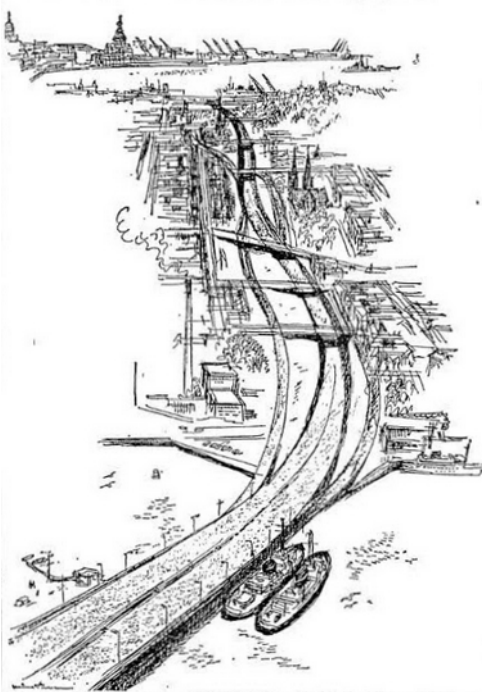
24. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 9.30. Olin kahvilla ja sitten tein läksyjä. Klo 12.45-13.00 söin. Klo on nyt 13.40. Klo on 21.52. Illalla klo 17.45-

SIUNTA	20.5 KALL
VALINTA	UM. 621430
	-Kä 0.006.00
	-Kä 0.006.00
XI 23 3	10 997 • Kä 0.012.00

23 XI 68 3 2 2 7
+ 00.000.59
+ 00.000.59
+ 00.000.59
+ 00.000.59
+ 00.000.59
T 00.002.95

Liikennetutkimusta ei oteta Helsingissä viralliseen käsittelyyn

Suuren liikennetutkimuksen kasvaneen "Eläitelyä" sijaitseva Helsingin kaupunkikortin. Eläitelyä varten on Helsingin satama-alue, yleensä väylän oikealla puolella Johannesen kirkko, yleensä Eläitelyä, sen takana Uspenskin katedraali ja Katariinan satama-alue. Suomalaisen mukaan se palautui Helsingin satama-alue, joka on ollut muun muassa Katariinan pohjoispuolella.

"Helsingin kaupunkikortin" kasvaneen liikennetutkimusta ei oteta mihinkään vaiheeseen erillisessä käsiteltäväksi kaupungin eri osiin. Se on erittäin kannalta vain selvitys ja tutkijoiden oma kielitys liikenteen eri muotojen järjestämisestä. Siinä on annettu liikennetutkimus arvokasta tietoa ja aineistoa, jota voidaan käyttää hyväksi ratkaisemassa kaupunkimme liikennepolitiikkaa. Tutkimus jätetään tiedoksi niille, jotka joutuvat kaupungin asioista päättämään mm. valtuutetuille", sanoo ylipormestari Teuvo Aura peirantaisa.

Ylipormestari Auran mukaan eni kevit olisi paras aika tehdä päätökset Helsingin liikennetutkimuksista, koska keväällä tulee mm. kymmenen vuotta täyttäneen liikennetutkimuksen muistomerkkiä.

Basso Martti Talvela, who is 6'7" tall. He tells first in Finland's forests

60 osuusliikettä yhdistetty toisiinsa

Osuusliikkeet vähenevät Suomessa yhteensulautumisen vuoksi. Osuusliikkeiden keskusjärjestöistä kerrottiin, että viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana on noin 60 osuusliikettä yhdistetty toiseen.

Osuusliikkeitä on Suomessa nyt vajaa 400, vaikka niitä vielä kolme vuotta sitten oli yli 450. Osuusliikkeiden keskusjärjestöistä kerrottiin, että liikkeiden yhdistyminen on koko maan käsittävä ilmiö.

Osuusliikkeiden yhteensulautuminen on katsottu tarpeelliseksi, koska näin saadaan suurempia ja toimintakykyisempiä liikkeitä, kerrottiin keskusjärjestöistä.

Osuusliikkeiden myymälöiden lopettaminen on varsin yleistä ja nopeasti kiihtymässä, ja samalla myymäläautojen merkitys on kasvamassa. Niitä alueita, joilta myymälä on lopetettu, pyritään palvelemaan myymäläautojen avulla.

Viimeksi kuluneen vuoden aikana osuusliikkeiden myymälöitä on lopetettu yli 400, ja osuusliikkeillä on nyt yhteensä noin 5 800 myymälää. Myymälöitä lopetetaan pääasiassa sen vuoksi, että muuttoliikkeen vuoksi myymälän toiminta käy palkkakunnalla kannattamattomaksi.

Talvela: 'He's Just a Big Bass Teddy Bear'

OUTSIDE, a wintry wind whistles through the barren trees of a twilight Central Park. Inside his den, a veritable Niebelung giant — strapping, blue-eyed, ruddy-skinned, mustached and goateed — settles his beefy, 6-foot-7-inch frame into an oversized red leather chair, filling its sturdy bounds to overflowing. Out of make-up and costume, but seemingly never out of character, the Metropolitan Opera's newest prize catch, Finnish basso Martti Talvela, conjures up his hulking stage figures: the towering, blind, scarlet-robed Grand Inquisitor, stooping threateningly through the passage to King Philip's gloomy study in "Don Carlo" — or the massive oak of a Hunting, spear in hand, blackly advancing toward the tremulous Sieglinde and Siegmund in "Die Walküre," succeeding in making even Régine Crespin and Jon Vickers look Lilliputian by comparison.

Talvela might be a giant right out of the Nordic epics he read as a child — a giant of a man on every count, from his awesome, burly physique weighing in at some 260 well-fed pounds to his brawny black voice and his heavy, deep-throated laugh. Yet his Berlin opera colleague, soprano Evelyn Lear, insists that, like Fasolt (the better-

humored of the Valhalla builders), "He's just a big teddy bear."

The big teddy bear, just since his New York debut last February with George Szell and the Cleveland Orchestra in the Verdi Requiem (Harold Schonberg called him "one of the best living singers in his category"), has managed to make a vivid imprint on our musical life. Even before his arrival, his reputation swelled — glowing reports from the major European opera centers, a London recording of "Don Carlo," and contracts for seasons in advance. This fall he returned to bow at the Metropolitan in "Don Carlo," and to take on Hunding and Fasolt in von Karajan's two "Ring" cycle productions. And he has sung songs of Schumann, Rachmaninoff and Kilpinen in recitals at Hunter and Brooklyn Colleges, "showing that besides power, he has a wide expressive range. He is a lot of bass," wrote Theodore Strongin.

Talvela obviously enjoys his chunky bigness, vocal and physical, while asserting he is not the son of legendary gods and goddesses — but of mere mortals who had emigrated north from Leningrad to the small coastal town of Khitola on Lake Ladoga in Finland's eastern Karelia section, now a part of the U.S.S.R. He was born in 1935, the eighth of ten chil-

dren, "the tallest of them all — all are small next to me!" he roars. "The people of Karelia are famous because all men can sing there, and they have so much temperament. The Finnish are not usually so temperamental, so — how do you say? — temperamental, except in Karelia — and an artist must have this, no?"

His family, he recalls, always sang together and his father, as well as playing the fiddle as a hobby, was also a natural singer, who told his son, "You must sing like a bird" — an axiom Talvela still holds to. He first found that his voice could harvest rewards at the age of five, when a veterinarian was visiting the family's house and asked, merely in passing, whether the youngster sang. "I said yes — but only for money. So he paid me five Finnish marks, which was then a lot of money."

When Russia invaded Karelia in 1943, the family resettled in a small town near Helsinki, where his father and brothers continued as land farmers. "The land, of course, is not so big as here, as in Texas," and he puts a powerful hand on his broad forehead to oversee the imaginary, but vast, Texas acreage down the hall. "On the farm I was always the black sheep, because I had too much temperament and did more than my share of naughty things

as a boy. But my father was sehr streng . . . ah . . . very strict and often hit me with a stick or a cane. Now I think this was a very good thing, because I was well educated by the stick."

However, as the father of a boy and two girls (at present in school in Berlin), Talvela hangs his head and confesses to leniency because "I am never home enough to be a strict father. Yet, I was taught to work hard and develop self-discipline at an early age — and this made it possible for me to have my career early." With this same self-reliant philosophy, he has been able to learn English with a tape recorder during his current two-month stay in New York. "The only English I ever heard was in the movies. Now I can speak a little," and he pauses hesitatingly, "but only very simple — not complicated."

After his years at the Gymnasium, Talvela became a teacher of mathematics, languages and history for four years in a small-town high school — years in which he worked at his singing purely by instinct. During this time, he also met his brunette, blue-eyed wife, Anna, then a fellow school-teacher, but now his secretary and general helpmate. So difficult do they find being separated that Anna recently flew from Berlin to New York

for a two-week stay before she had to return to the children.

In 1957, Talvela began formal studies with two voice teachers in Finland. It was only in 1959 that he saw his first opera — "Boris Godunov," with the Bulgarian basso, Changelovich, in Helsinki. Then, in 1960, he entered and won a nationwide singing contest. "It was nothing big," he shrugs those fullback shoulders, "but it was important for me. It was the first time I appeared in public, and it changed my whole Ausblick, my — what is it? — my outlook. I then saw I could perform."

With the award under his belt he decided to audition for the Finnish National Opera, but "they told me they had no need for my voice. So with two suitcases and two children and one wife, I left for Stockholm." It was in the Swedish city — just seven years ago — that Talvela made his first entrance onto the opera stage. He spent the 1961-62 season getting his operatic initiation in those secondary but crucial roles, like Sparafucile in "Rigoletto" and the Commendatore in "Don Giovanni" — important because, without experience in them, it is almost impossible to move on to the great parts.

Stockholm is fondly re-

Martti Talvela

Continued from Page 21

membered by Talvela for an even more significant reason. Here, the late Wieland Wagner discovered the "super" basso to fulfill his ideal in such roles as Hunding and Fasolt. "This was the beginning of *Mein Weg* (my way) now, when I began to work with him." Talvela went to Berlin to audition for Wagner at the Deutsche Oper, where he made his debut in "Fidelio" in 1962—the same year as his Bayreuth Festival debut as Titurel in "Parsifal."

"Working with Wieland changed my whole life—he was so genuine a person and artist. He influenced me not only in singing Wagner, but in everything I did. He never imitated. He started from the ground and built up a character in the right *Geist* or, as you say, spirit. The productions I did with him in Bayreuth, Berlin, Rome and Vienna were really the best time of my life, a time I will never forget."

One critic, he remembers, wrote that in Wieland's last "Ring" cycle, Valhalla had become Wall Street. And this is exact," Talvela says approvingly. "Wieland made the story really modern, but still *glaubhaft*—how is it?—believable. It was no more a German story or a fairy tale, but a very human, timeless story. Yet nothing was exaggerated to make it modern. What he did was very real, not abstract, as some say. The old-fashioned realistic pro-

ductions are stupid today. We cannot do it the old way now, it does not work. Hunding, for example, is impossible in a bear skin—what he is has to come from the inside, rather than being a puppet on a stage. Wagner's music has nothing to do with parody, but a bear skin is parody to our eyes today." Talvela thrusts his hulking frame forward to the edge of the chair: "If Wieland had not been, Wagner's music would have been slowly forgotten. He rekindled interest in it through his intellectual point of view. He made these operas universal."

Though he has frequented Bayreuth in various roles, Talvela reacts stormily to the question of whether he considers himself a Wagnerian. "I am not a Wagnerian singer! I am very proud also to sing in Russian and Italian, opera as well as lieder and oratorio. I am the only bass in the world to do all these things. Sometimes people think that if a singer only does Wagner, he has a fabulous voice, but he's not very bright."

Since 1962, Talvela has worked alone vocally, believing again in that self-reliance his father instilled in him. As for his range, "Es ist genug, it is enough," he smiles. "If I want, I can sing Sarastro and Wotan," as he breaks full-voiced into the latter's impassioned "Leb'wohl."

In the few years since 1960, Talvela has joined the international jet set of opera sing-

ers, spending several seasons as a member of the Deutsche Oper in Berlin and traveling as guest to La Scala, Vienna, Düsseldorf and Manhattan, where he seems destined to become a permanent fixture. Though he has been seen here as the Grand Inquisitor, Hunding and Fafner, the storm clouds again gather as he sounds still another warning: "I don't sing just small roles!" In Europe he has had a crack at both King Philip and the Inquisitor in "Don Carlo," as well as "Boris Godunov," King Marke in "Tristan" and Fiesco in "Simon Boccanegra"—and he is now at work on Boito's "Mefistofele."

"My wife says I am so good as Hunding because I am so terrible a husband," he grins mightily. "It is not difficult for me—I am Hunding! And the Grand Inquisitor is very big in effect, yes? It is overpowering in the one scene when he reduces the powerful King to nothing," and he simply sums up this duel of basses with an effective reach over the arm of the chair and a fleshy thumb pressed deep in the carpet.

A world-wide career has not succeeded in fully tearing Martti Talvela from his Finnish roots. Often in the spring he returns for the annual Helsinki Festival with the National Opera. "It is a beautiful old opera house with 600 seats—but too small for my voice!" Each summer, for a month, he goes to a small bungalow 20 minutes out of Helsinki in the country. Since last summer he has been the owner of a small

forest nearby where, when he feels the urge, he exercises by felling a majestic fir. He also likes to join up with the local fishermen and take to the fresh-water lakes to catch small salmon in small net trawls.

Here in New York—a city, he admits, he faced with trepidation but one in which he has learned to relax this past autumn—he longs for but one thing: the Finnish sauna. He has tracked down fine replicas in Milan and Tokyo, but not yet found one here to his taste. The sauna, he states imperatively, is the only effective cure for the long, long winters he experienced as a child, when dawn came at nine and twilight at four. "The sauna is the medicine for a kind of melancholia that sets in. On Christmas Eve it is even something sacred. It cleanses the body and relaxes the mind. There is no tension, no noise." At his Berlin home he resorted to building his own sauna of the traditional wooden walls and heated stones.

In lieu of a sauna, Talvela's favorite Manhattan pastime has become walking, walking that has taken him uptown through Harlem, across town to the U.N., downtown through Greenwich Village. "Best of all, I love the salad and the steaks. They are the best in the world in New York." With that grand six-foot-seven stride, the ruddy young basso sets out each day for a Met rehearsal or for a walk around the city. "It has not taken long to know very well this little village," he says, and that heroic laughter again peals out across the room.

Vankiloilla niukasti kirjastomäärärahoja ja paljon vanhoja teoksia

Vankilakirjastojen heikko taso on jo vuosikymmenet ollut vankilaviranomaisten ja kirjastonhoitajien tiedossa. Heikko taso johtuu koulutetun henkilökunnan puutteesta ja määrärahojen pienuudesta. Kirjat hankitaan pääasiassa alennusmyynneistä, joten uusia teoksia vankilakirjastoissa on vähän. Näin kuvaa kirjastonhoitaja Kalervo Huttu Suomen vankilakirjastojen tämänhetkistä tilaa.

"Vankiloissa kirjastoa hoitavat käytännössä vangit. Vankilan opettaja tai pastori on lähinnä valvoja ja neuvonantaja. Opettajien kirjastokoulutus on vähäistä: muutamilla sitä ei ole lainkaan, ja pappiskoulutukseen se ei kuulu."

"Kirjastonhoitajien epäpätevyys jättää jälkensä vankilakirjastojen järjestelyyn, luokitukseen ja luetelointiin epäyhtenäisyytenä."

alhaalla. Hra Seppä oli siellä ja he joivat isän kanssa konjakkia. Juttelin myös mukana kahvia juodessa. Klo 20.15 lähdin ulos. Kirkolla olin ulkona kunnes Hanski ja Tuija tulivat. Tarjosin limsat heille ja myös itselleni. Yht. n. 1.30. E-L ei tullutkaan vaikka vähän odottelin. Lähetin kirjeen Axelille kirkolta. Tulin kotiin klo 21.15. Kävin nukkumaan 22.45.

25. päivä (maanantai)

Nousin 6.15. Koulussa joks. Helppoa. Koko piirustustunnin piirsin Sepen kanssa mainosta huomisesta opettjat-abit -lentopallo-ottelusta. Saimme siirretyksi huomiset fys. kokeet keskiviikoksi. Tulin kotiin klo 15 Vilissä Tuijan kanssa. Lopussa hän kysäisi: "Tule meille". Koska en tiennyt oliko hän tosissaan vai muuten sanoin, että täytyy mennä kotiin syömään. Kotona söin. Klo on nyt 16.05. Jospa E-L olisi pyytännyt Tuijaa pyytämään minua heille. Mikähän uneksija ja ikuinen optimisti mä muuten oikeen oon. No, mitäs tuosta, klo on 22.24 ja tietysti mun piti lukea fyssaa tänään, mut ei siitä

mitään tullut. Käyn nukkuun klo 23.10.

26. päivä (tiistai)

Nousin klo 6.10. Koulussa lauantain lukujärj. Sain muuten eilen saksan kokeista 7 ½. Kotona nukuin 16.30-18.00. Katsoin TV:tä, join kahvit ym. Klo 19 aloin taas lukea fyssaa kok. Kävin nukkuun 23.50. Välillä olin suihkussa.

27. päivä (keskiviikko)

Lumet oli sulanu vesisateen johdosta. Koulussa iisiä. Lähdin koul 13.30. Tulin kotiin klo 14.20 13.45 Lehtarilla. Illalla tein läksyt ennen klo 18. Klo 19 lähdimme Nykäsil (mä edeltäkäsin). Matti oli kirkolla. Siellä olin Veksin kanssa. Klo 20 maissa olin Veksin kanssa saunassa, sitten kahvit ja 21.30-23.15 pelasin šhakkia Veijon kanssa (tasapeli). Klo 23.20 lähdin kotiin Annen ja Matin kanssa. Matti oli tullut sinne n. klo 22.30. Kävin Z 23.50.

28. päivä (torstai)

Nousin 6.20. Koulussa ruotsin kokeiden palautus (sain 7 ½). Tulin kotiin klo 15 Vilissä, 16-17 nukuin ja vasta sitten söin. Tein läksyt ja klo on nyt 22.12. Kävin nukkumaan katsott. amer. elokuvan [Vain enkeleillä on siivet] klo 23.45.

29. päivä (perjantai)

Nousin 6.25. Lunta n. 5 cm ja ±0° C. Koulussa easyä. Kotiin klo 14.40 Kossilassa, klo on nyt 17.15. Meille tuli n. klo 19 tänne kauppiaita. Eino-setä (Savutie), Inkiset, Pitkänen ja kai joku muu. He juttelivat Kallion Veikon Säästövalinnasta ja vastatoimista. Se masensi minut, koska minusta tuntuu etteivät he löydä siihen keinoja. Myynti uhkaa laskea kovasti, He lähtivät n. 21.30. Eino-setä viim:nä. Käyn Z n. klo 23.30.

30. päivä (lauantai)

Nousin tänään klo 10, eilen eli siis l:na nousin klo 6.15. Koulussa iltapäivällä aine. Tulin kotiin 13.25 Kossilassa. Illalla siivosin huoneeni ja laitoin saunan lämpiämään. Kävin saunassa klo 19 maissa. Matti tuli kotiin syödessäni, hän oli särkenyt Invan oven lasin. Lähdin ulos 20.30, olin Invassa ja H P:l:ta kuulin, että Tuija oli mökillä. H P vei mut NSU:lla kotiin. Olin kotona klo 21.10. Autoin Mattia vastaamaan Engl. kirjeenvaihtotyttönsä vastauskirjeeseen ja 22.40-00.15 katsoin amer. Elokuvan [Suurkaupungin laki]

Clint Eastwood — mies Lännen tieltä — pyrkii kuuluisuuteen

Valkokankaiden väkivaltakotauksia pyritään nykyään välttämään kaikin mahdollisin tavoin, mutta tästä huolimatta Hollywoodissa on noussut pinnalle tähti, joka kirjaimellisesti kahlaa polviaan myöten kuudestilauskeavalla surmaamien konnien seassa.

Tähten nimi on Clint Eastwood ja elokuvat "For a Fistful of Dollars, A Few Dollars More" ja "The Good, the Bad and the Ugly". Näissä Eastwood vuodatti varmaasi enemmän verta kuin Attilia ja Villit-Jack yhteensä ja pääsi kuuluisaksi.

Eastwood näytteli kahdeksan vuoden ajan televisiosarjassa Lännen tie ja tästä syystä hänen uransa Hollywoodin tähtitarhassa poikkeaa melkoisesti muiden televisio näyttelijöiden urasta. Filmikaupungissa on jo tullut laiskui se, että henkilö, joka viisi tai kuusi vuotta parhaasta ajastaan viettää television parissa ei milloinkaan pääse esiin valkokankaalla.

Clint Eastwood on poikkeus, ja parhailleen hän filma, yhdessä Jean Sebergin ja Lee Marvinin kanssa elokuvaa "Paint Your Wagon" eli Maalatkua vauunne.

"Jätin televisiofilmit ennen kuin Lännen tie putosi pois kuvaruudusta ja ensimmäisen todellisen elokuvani sain valmiiksi televisiosuorituksena syntyneen taun aikana", kookas lännen mies sanoi.

"Jokainen elokuva sen jälkeen on ollut suunnattu askele eteen televisiossa. Televisio näyttelijäin leiman murkaaminen vaatii runsaasti aikaa. Minulla oli siinä suhteessa onnea siksi, että kaikki elokuvani olivat suhteellisen menestyksekkäitä", Eastwood sanoi.

"Tavalliset elokuvat liian pitkästytävää"

Kätevästi kuudestilauskeavaa käsittellevä Eastwood sanoi pitävänä elokuvista joista yleisökin pitää, koska yleisö on tar-

Clint Eastwood, mies Lännen tieltä, saa väkivaltakotauksia karttavassa Hollywoodissa kiittäjä juuri väkivaltaelokuvia kuuluisuudestaan. Savuava kuudestilauskeava on Clintin tavaramerkki.

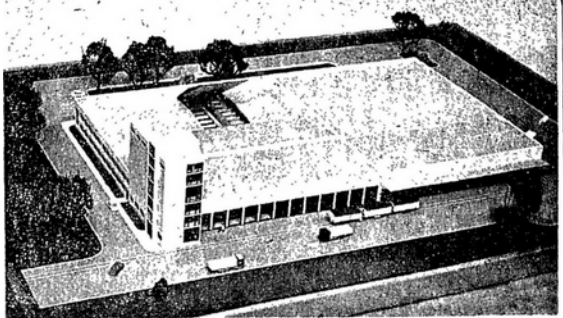
keitä, että aika ei tule pitkäksi leakterissa istuessa.

"Minä pidän elokuvista, joissa tapahtuu paljon. Haluaisin kyllä yrittää taitojani myös tavallisessa elokuvassa ilman väkivaltaa, mutta tällaiset tarinat ovat yleensä liian pitkästyttäviä", hän sanoi.

Olemukseltaan Eastwood on lakooninen, 189 senttimetrin pituisena hän on juuri sen tyyppinen mies, jota ei ensimmäiseksi pyydetä "nurkan taakse" selviämään jostakin kiistakysymyksestä.

James Garner joutui myös turvautumaan lännen filmien ennen kuin hän pääsi eroon television Maverick-osasta. Samoin kävi Steve Macqueenin kohdalla, mutta he kumpikin viettivät television parissa suhteellisen lyhyen ajan. Eastwoodilla muutos tapahtui kahdeksan vuoden jälkeen ja siihen tarvittiin jo sitä "jotakin" jota useimmilla television veteraaneilla ei ole lainkaan.

(UPI — Vernon Scott)

Pienoismaali esittää Heinolan Hevossaareen rakennettava uutta panimoa, joka vuoden 1970 alussa valmistuttuaan tarjoaa välittömästi työpaikan sadalle ihmiselle. Välimies on odotetaan antavan työtä kaksi kertaa suuremmalle joukalle.

Heinolan olutpanimo käyntiin vuonna 1970
Wihurille tontti Hevossaaresta
HYY:n juhla Konservatoriossa
Kekkosen vaatimus: päätösvaltaa nuorille

Sanarivaltaa ja todellista päätösvaltaa nuorisolle yhteiskunnan kaikessa toiminnassa vaati tasavallan presidentti Urho Kekkonen puhuessaan Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan satavuotisjuhlassa tiistaina Helsingissä.

Ylioppilaskunnan käyttöä käsittelevä puheessaan presidentti sanoi, että kapinoinnilla ryhmiillä on vaatimuksena syvälle käyvä järjestelmän muutos ja elämäntavan muuttaminen.

Juhlapäivän virallinen ohjelma alkoi jo puolen päivän aikaan HYY:n hallituksen juhlahetkeä. Samanaikaisesti Hietaniemen sankarihautausmaalla. Onnitteluja otettiin vastaan Suomen yli-

oppilaskuntien liiton taloustoimistossa, eikä Vanhan ylioppilastalon musiikkisalissa, kuten alun perin oli suunniteltu. Ilan suuret juhlatunsiatset Vanhalla ylioppilastalolla peruttettiin, mutta eri osastoissa olivat tanssinhaluisia ylioppilaita ovet avoissa. Vanhan ylioppilastalon juhlassa tyhjeni klo 20 mennessä.

Kekkonen arvosteli puheessaan niitä, jotka vaativat vain kurin ja järjestyksen säilyttämistä, ja huomautti, että "näitä neuvoja on tullut paitsi keskiloukan ja keski-ikäisten edustajilta myös poliittisesta keskustasta".

"Kurin ja järjestyksen" sijasta Kekkonen toivoi nuorisolle lisää valtaa: "Valta tuo lisää vastuuta nuorisolle, ja vastuu kypsyttää."

Opintodemokratiasta puhuessaan Kekkonen ehdotti erityisen ylioppilaiden oikeusasiamiehen asettamista opettajakunnan ehdokkaista.

The New York Times.

Finnish Ships Collide; Three Reported Killed

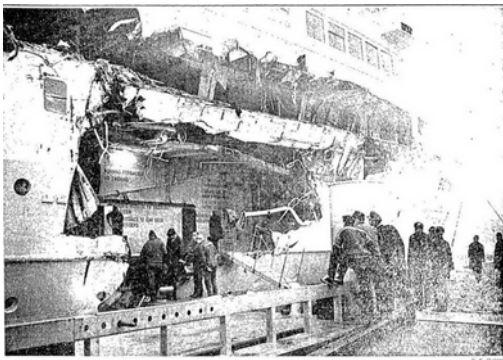
HELSINKI, Finland, Nov. 28 (Reuters)—Two Finnish passenger ships collided in fog in the mouth of the Gulf of Bothnia last night, according to reports reaching here today.

The reports said that at least three persons were killed and seven injured. The injured were Swedish, according to the reports.

The two ships were identified as the 5,101-ton Ilmarinen and the 3,800-ton car ferry Botnia, which was carrying 117 passengers and several cars. First reports said the starboard side of the Botnia was ripped open.

The collision came outside a harbor on the Åland Islands between Turku on the southwest Finnish mainland and Stockholm. Three persons on the Botnia were killed instantly and seven Swedes were taken to a hospital ashore.

Ainakin 15.047 uutta keskioluen myyntipistettä avaa ovensa ensi vuoden alusta voimaan tulevan uuden olutlain nojalla. Pöytäin voi keskiolutta tilata ainakin 1328 ravitsemusliikkeessä, joissa tähän saakka on voinut saada korkeintaan 1 olutta eli pilsneriä.

Ilmattaren ja Botnian törmäys vaati neljän ihmisen hengen

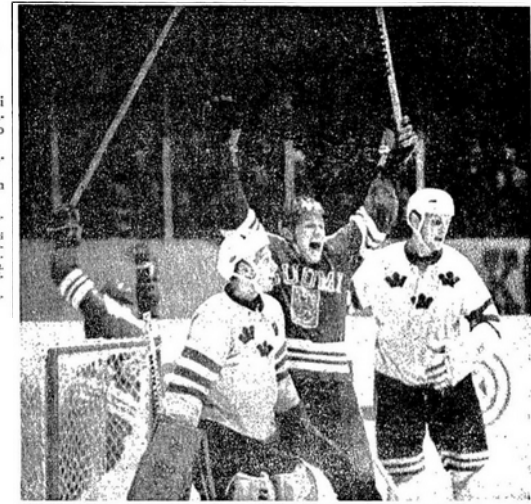
Suomen ja Ruotsin välisen matkustajavälikenteen ensimmäisen törmäyksen onnettomuuden onnettomuudet päättyivät kumpikin omiin avuihin Turkuun. Alustavien korjausten jälkeen Siljavarantaan autolautta Botnia lähti Marianhaminasta torstai-ilta Turkuun mukanaan miehistön lisäksi varustamon edustaja. Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön Ilmatar saapui jo torstai-ai-
nua vain muutaman minuutin myöhästyttyään keula repeytyneenä määrittämättä.

Suomen riemukas täysosuma Tampereella: 4–3 Matti Keinonen ruotsintappaja vailla vertaa Naapurien kova loppukiri nosti jännityksen kattoon

Tampere, 29. II. (Esa Sulkava ja Raimo Toivonen) Suomen Ruotsi-kompleksi siirtyi perjantaina Tampereen Jäähallissa historiaan. Leijonapaitainen jääkiekko maajoukkueemme teki 70. maaoittelussaan Ruotsia vastaan sen, mitä siltä hiljalleen osattiin jo odottaa, kukistamalla Ruotsin A-maajoukkueen ansaitusti 4–3 (2–1, 2–1, 0–1).
Salin täytynyt yleisö, 9.375 maksanutta, päästeli jäähallin ilmoille mahtavan koulukatu-
kummaisen tunnelman entisaikojen tyyliin.
Juhlamaatunnelman voitto oli vähintäänkin ansaittu, siksi selvästi Suomi hallitsi ajoittain loisteliaalla pelillään suurta osaa ottelusta.

Keskia suuri hämmäskytys, kun monesti aikamaininkin Matti "Mölli" Keinonen, joka vakuvasti ratkaisi pelin suukä-
hien eduksi. Suomen ma-
li olivat kaikki yksikö-
jousme (Keinonen—Wäl-
sten—Oksanen) aikasa-
mis ja verkon heilustajina
oli kolmas Keinonen, jous-
ka muuttasi si maastotilais-
tina syksyn ole vielä ma-
lin upeavista kiekkoja liem-
min kettuihin. Liikku "Mö-
li" sytyi seljännän ma-
lin olivat kaikki yksikö-
jousme (Keinonen—Wäl-
sten—Oksanen) aikasa-
mis ja verkon heilustajina
napalaiten, mutta kolman-
nessa oli vauhti ja voima
kehänantajan hallissa. Kah-
den maalin johtomme piti
kuitenkin viikoksi loppu-
asti lähinnä sen ansiosta,
että viimeiset minuutit peri-
dyt voitonmaksimiksi leijon-
miehet jälleen teräviksi.
Ruotsin peli jäi Suomessa
sihtitöydessä selvästi jäl-
keen, vaikka tulos olikin.
Ottelu oli yllättävin asi-
ja jähdyty ei-
marit Per Wold ja Dan He-
ralden pelin jakaneet.
Tuomiot olivat silti melko-
sen epäluottomuita.
Otteluun toinen osa pela-
taan Helsingissä.

Sillä on! — Erkki Mononen riemullee maalilla. Maalintekijä Matti Keinonen luistee pois-
Lennart Dahlböl ei voi muuta kuin ihmetellä tapahtunutta.

Mölli: Mukavia nämä Ruotsi-ottelut

- [10. joulukuuta](#) – [Julkisen sanan neuvoston](#) perustamissopimus allekirjoitettiin Helsingissä.
- [16. joulukuuta](#) – Eduskunta hyväksyi puoluelain ja Suomen liittymisen [OECD:n](#) jäseneksi. Äänestysluvut olivat 122–53 ja 126–38.
- [20. joulukuuta](#) – [Zodiac Killer](#) -sarjamurhaaja teki ensimmäiset vahvistetut henkirikoksensa surmaamalla David Arthur Faradayn ja Betty Lou Jensenin.
- [21. joulukuuta](#) – [Apollo 8](#) laukaistiin avaruuteen, ja se kiersi ensimmäisenä avaruusaluksena [Kuu](#)n.
- [26. joulukuuta](#) – Israelilainen matkustajakone joutui arabiterroristien hyökkäyksen kohteeksi Ateenassa [Kreikassa](#). Israelin ilmavoimat tuhosi kostoksi 13 libanonilaista matkustajakonetta Beirutissa kaksi päivää myöhemmin. Israel luonnehti kostoiskua varoitukseksi arabimaille. YK:n turvallisuusneuvosto tuomitsi Israelin tekemän iskun [31. joulukuuta](#).

1. päivä (sunnuntai)

Nousin siis klo 10 ja yritin suostutella Mattia lähtemään kirkkoon kolehtia keräämään kuten häntä oli pyydetty. Vaan ei. Söimme n. klo 14. Alhaset tuli klo 15.30. Kirjoitin kirjeen Sharonille Espanjaan ja kotiin Schuler'ille. Klo on nyt 19.37. Laskin kotilaskut ja 20.40-21.30 olin ulkona kirkolla. Kävin Z 00.10.

2. päivä (maanantai)

Nousin klo 6.15. Koulussa hissan kokeista 9+. Klo 12.45-15.45 olin aljan kokeissa. Kävin postissa lähettämässä Sharonille ja USA:n kotiin kirjeen ja kävin kirjakaupassa. Tulin kotiin klo 16.25 Kossilassa. Klo on 6.50 tiistaina. Eilen luin engl. ja välillä olin kahvilla ja katsoin TV:tä. Kävin nukkumaan 23.30.

3. päivä (tiistai)

Nousin 6.15. Söin jne. Koulussa uskontotunnilla juttelin USA:n kirkoista ja jaoin (ja tunnin lopussa keräsin) bulletinit. Siinä meni ½ t mun jutun kanssa. Fyssan kokeista sain 9-. Kävin nukkua

Keskiolutta yli 15.000 kauppaan

Ainakin 15.047 uutta keskioluen myyntipistettä avaa ovensa ensi vuoden alusta voimaan tulevan uuden olutlain nojalla. Pöytäin voi keskiolutta tilata ainakin 1328 ravitsemusliikkeessä, joissa tähän saakka on voinut saada korkeintaan 1 olutta eli pilsneriä.
Suomalaiset ostavat yli kaksisataa miljoonaa olutpulloa vuodes-
sa. Tähän asti sitä on saanut ostaa lähes poikkeuksetta vain sadas-
takolmestakymmenestä myymälästä kaupungeissamme ja kauppa-
loissamme.

Jäsenmaksulakko Prahan myönnytyslinjaa vastaan

Praha, 1. 12. (AFP) Jotkut Tshekkoslovakian työläiset kieltäytyvät maksamasta jäsenmaksujaan maan kommunistipuolueelle esittääkseen vas-
talausensa eräiden keskuskomitean äskettäisessä täysistunnonsa tekemien päätösten johdosta, kirjoitti puoluelehti Rude Pravo.

Lehti julkaisi viikonloppuna Mää-
rin teollisuuskeskuksen Ostravan
metallitehtaan puoluekomitean
johtajan kirjeen, jossa valetetaan,
että tehtaan työläiset kieltäytyvät
maksamasta jäsenmaksujaan kun-
nes heidän vaatimuksensa on tut-
kittu. Työläisten vastalaus koskee
ensi sijassa väliaikaisen puolueoi-
miston perustamista tshekkiläisil-
le alueille.
Samaikäisesti maan uudet mat-
kustusmääräykset tulivat voimaan
keskiyöllä sunnuntai-
Tässä lähtien tshekkiläiset, jotka
ovat pysyvällä viisumilla voineet
helposti matkustaa länsimaihin, ei-
vät enää saa käyttää viisumajan.
Heidän on hankittava viisumi erik-
seen kutakin matkaa varten ja sa-
nottava, milhin maihin he aikovat
matkustaa ja kuinka kauan oles-
kella siellä.
Sillä välin tshekkoslovakian va-
rapääministeri Peter Colotka sanoi
televisiossa lauantaina, että hallitus
yrittää "diplomaattisesti" lopettaa
Dresdenissä julkaitavan Zprav-
nimisen lehden ilmestymisen
Tshekkoslovakiassa. Lehti on no-
tattuun vastalauseiden myrsky-
maassa, koska sen väitettiin sisältä-
vän Neuvostoliiton propagandaa.
Neuvostohyökkäykset
Uselden viikkolehden suhteellisen
rauhan jälkeen neuvostotehdistö
aloitti viime viikon lounella hyök-
käyksenä sellaisia tshekkoslova-
kialaisia voimia vastaan, jotka jät-
kuvasi vastustavat neuvostoliito-
laisten määräämiä Tshekkoslova-
kian elämän "normaalisuutta".
Jyrkin ja selväkielinen arvostelu
julkaittiin lauantaina Neuvostoli-
ton kommunistipuolueen pää-
äänenkannattajassa Pravdassa. Sa-
malainen artikkeli julkaittiin
Sovetskaja Rossi-jälehdessä. Ylä-
hän aikaisemmin neuvostohalli-
tuksen lehti Ivestija aloitti nykyi-
sen Tshekkoslovakiassa kohdistetun
arvosteluallan.
Tarkkailijoiden arvioiden mu-
kaan Neuvostoliiton tiedotusväi-
neet pyysittelivät valti suurimman
osan marraskuuta odottettuaan
Tshekkoslovakian kommunistipu-
olueen keskuskomitean päätöksiä ja
yleisön suhtautumista niihin.
Neuvostoliiton kanta päätöksiin
ja kansan suhtautumiseen niihin
esitettiin selvästi Pravdassa il-
mestyneessä artikkelissa. Moskova
hyökköyypä päätöset, mutta eriden
tshekkoslovakialaisten piirien suht-
tautuminen niihin ei miellytä sitä

00.30 luettuani engl:a.

4. päivä (keskiviikko)

Nousin klo 6.10., kävin suihkussa ja koulussa oli 9.15-11.00 engl. koe. Pääs. 13.30. Tulin kotiin klo 14.00 Lehtarissa. Klo 16-17 torkuin. Sain muuten aineesta 8-.

Connie'ltä Saksasta sain kirjeen. Kävin nukkuman klo 22.30. En juuri tehnyt kun läksyt. Klo 20.30 jälkeen olin saunassa.

5. päivä (torstai)

Nousin klo 6.10. Koulussa muut luisteli. Sain matikan kokeista kai luokan parhaan numeron, vaikka sain 'vain' 8. Kävin sitten Keskolla viemässä jonkun valtakirjan tms. Tulin kotiin klo 15.00 Vilissä. Klo on nyt 18.51. Klo 19 maissa muut (ei Matti tietenkään) lähtivät Nykäselle Airan-päiville (4.12.). Klo 19.30 lähdin minäkin ulos. Invasa oli Hapi, Tipi ym. Lähdin Veksin kanssa heille klo 20.30. Siellä kävin saunassa ja sitten pelasimme "suoraa" ym. ja sitten canastaa Veksin kanssa (Matti, joka oli tullut 22.20, avusti). Voitin. Lähdin kotiin 00.50. Kävin nukkuun n. 1.10.

6. päivä (perjantai, 51. itsenäisyyspäivä)

Nousin 11.05. Olin juuri kahvilla, klo on 11.55. Minun piti tietysti lukea läksyjä, mutta vähiin se jäi. Olin kotona. Reino Rantanen kävi täällä. Lähdin ulos 20.30. Kirkolta lähdin liron ja Veksin sekä Joken kanssa Eurenille. Sieltä kirkolle ja kotona olin 22.40. Kävin nukkuun 24 maissa.

7. päivä (lauantai)

[Lehdet eivät ilmestyneet]

Nousin 6.35. Koulussa iisiä. Lähetin Mitsulle Japaniin kirjeen ja tuln kotiin 12.30 Vilissä. Autossa myös Raili, jonka kanssa juttelin vähän aikaa autosta tultua. Postissa tiedonanto peristsiteestä ja Gift Membership card. Middletonit oli tilannu mulle "National Wildlife" lehden. Tein läksyjä iltapäivällä. Olin saunassa klo 19 maissa. Savutiet tuli 19.30 (lähti 21.30). En mennyt

NL:n ja Formosan suhteissa tunnusteluja

Taipei, 3. 12. (The Washington Post) Moskova on epävirallisesti esittänyt epäviraalisesti esittävät Neuvostoliiton lehtimiehille kutsun vierailulle Neuvostoliiton, saatiin Taipei-sa tietää maanantaina.

Eris viime lokakuussa viden päivän vierailulla Formosassa ollut Neuvostoliiton lehtimies esitti epävirallisen kutsun formosalaisten virkamiehille. Sen ilmeisenä tarkoituksena on tunnustella mahdollisuutta suhteiden parantamisesta Moskovan ja presidentti Tshiang Kai-shekin hallituksen välillä.

Moskovalaisen uutisilmoituksen Victor Louisin uskottaan olevan korkearvoinen Kremlin asiamies. Hänen vierailunsa, joka oli ensimmäinen Neuvostoliiton virkamiehen käynti Kansallisessa Kilnassa 19 vuoteen, sulki ilman, että Formosan hallitus olisi pitänyt siitä kiinni.

Moskovalaisen uutisilmoituksen Louis tapasi puolustusministeri, kenraali Tshiang Tshing-kun, joka on presidentin vanhin poika ja ilmeisen valloperijä. Muitten aiheitten ohella he keskustelivat tiivistä Manner-Kiinan tilanteesta.

Formosan edustajat pyrkivät vähättelemään Louisin matkan merkitystä, otaksuvalle, koska se on ristiriidassa kautta tämän saarilmaukseen levitetyn kiihkeän kommunismin vastaisen hengen kanssa. Sen takia on yhä epäselvää, suhtautuanko Taipeiissa vakavasti Neuvostoliitonlaisen formosala-

sille uutisilmoituksen esittämään kutsuun.

Pääsyty

Kumminkin tosista, että Louisin sallittin vierailulla Formosassa ja hänellä oli valtuudet vierailuun ohimennen ehdottaa, että Moskova toivottaisi Formosan lehtimiehiä tervetulleiksi, on diplomaattitarkoituksien näkökulmasta merkittävä kahdesta pääsystä:

— Toisaalta se heijastaa sitä merkitystä, minkä Neuvostoliitto antaa pyrkimyksilleen luottaa asemaansa kaukoisissa Pekingin kommunistihallituksen kustannuksella. Tähän saakka nämä pyrkimykset ovat ensi sijassa merkinneet Neuvostoliiton kaupallisten ja kulttuurijohdinten kiittymistä Aasiassa.

— Saman aikaa sallimalla Louisin tulla Formosaan kansallismieliset näytävät myös tunnustelemaan väylä mahdollista Moskovaan lähentymistä varten Kiinan komunistijohtajaa Mao Tse-tungia vastaan, jota sekä Tshiang Kai-shek että Neuvostoliiton johtajat pitävät yhtä vähän.

Tshiang on usein sanonut, että hän olisi yhtelystössä kehen kansa tahansa kommunistit mukaanlukien Maon kukistamiseksi, jota hän pitää ilmeisesti henkilökohtaisena vastustajanaan. Kuvattessaan tätä asennetta eräs tarkkaillija mainitsee arabialaisen periaatteen: "Vihollisen vihollinen on ystäväni".

Uudet ohjet

Viime kuukausina Tshiangin kerrotan antaneen kansallismielisille lehtimiehille ohjeet lieventää Neuvostoliiton, jota aikaisemmin luonnehdittiin päivittäiseksi arvosteluksi.

Formosan diplomaatteja on myös tiivistä neuvottu parantamaan yhteyksiään ulkomaille oleviin Neuvostoliiton virkaväijänsä, vaikka näillä kahdella maillla ei olekaan diplomaattisuhteita.

Enimmäkseen kansallismieliset näytävät vastustavan varovaisesti, mutta joustavasti Neuvostoliiton silin aloitteisiin sen sijaan, että he ryhtyisivät itse toimenpiteille kohtensaakseen hallituksensa suhteita Moskovaan.

Tämän kansallismielisten varovaisen menettelytavan silytyksenä on tosista, että Formosalla tehdään paljon propagandaa Moskovan johtamasta "kansainvälisestä kommunistisallistosta".

Sen takia uskotaan, että kansallismieliset eivät voi toimia nopeasti tai liian avoimesti parantamaan suhteita Neuvostoliiton varantamatta kiihkeän kommunismin vastaisen oppinsa perustuksia.

Sellaisella siirrolla voiti kaiken lisäksi olla syvä vaikutus saarella, jossa vielä pelkää marxistin klassikoiden hallussapitoa pidetään rikoksena, josta on rangaistava vankueudessa.

— Toyota saavutti ensimmäisenä japanilaisena autohtaan miljoonan alueen vuosituotannon rajan. Toyota on kuudentena suurusjärjestyksessä kaikista maailmanautohtalasta. Tämän vuoden loppuun mennessä yhtin odotetaan saavuttavan yli 1.000.000 auton tuotannon. (Kiodo)

Auto terveyden vihollinen n:o 1 Yhdysvalloissa

New Haven, 4. 12. (New York Times) Kolme Yalen yliopiston professoria oli äskettäin järjestetyssä paneelikeskustelussa yhtä mieltä siitä, että auto on "terveyden vihollinen numero yksi tässä maassa", kuten eräs heistä sanoi.

Paisi että auto saastuttaa ilman ja johtaa tungokseen kaupungeissa, se aiheuttaa yli puolet kaikista onnettomuuksista ja on vaikuttavana tekijänä myös sydäntautien, "koska enää emme harasta kävelyä", sanoi tti Richard Weirnerman, lääketieteen professori.

"Ensi kertaa ihmiskunnan historiassa ihmisen elonajamisen ongelma riippuu siitä, pystyykö hän hallitsemaan itse itselleen aiheuttamia vaaroja", Weirnerman sanoi. "Tätä ennen ongelmansa on ollut luonnon aiheuttamien vaarojen torjuminen."

Biologian professori Arthur Galston, joka asetti monet näistä vaaroista auton tiliin, sanoi, että on mahdollista valmistaa keroitnikäyttöisiä turbiinautoja, jotka "vähentäisivät sängen suuresti saastumista".

Mutta hän sanoi epäilevänsä, tokko amerikkalaiset ovat "halukkaita luopumaan maaseudun kierteläisistä 140 kilometrin tuntivauhtia suuresta autosta vaihtaka-

seen hitaampaan pikkuautoon".

Paul Searsin, täysipalvelleen luonnonsuojelija professorin, mukaan osasyyn lankeaa "yhteiskunnalle, joka pitää taloudellista voittoa aivan liian suurena arvossa sen harhakuvitelman vallassa, että kaikki mikä on teknisesti mahdollista on sen tähden eettisesti oikeutettua".

Sears sanoi, että "amerikkalaiset ovat ahdistaneet itsensä nyrkkeä" sallimalla riippuvaisuuden tulla alkua liian riippuvaiseksi autoteollisuudesta.

Kuolemanrangaistus pois rauhan aikana

Kuolemanrangaistusta koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksesta antoi hallitus torstaina esityksen eduskunnalle. Uudistus merkitsee kuolemanrangaistuksen poistamista kokonaan rauhan ajan rangaistusäänönsistä ja kaikkien säännösten kokoomista erityiseen lakiin kuolemanrangaistuksesta sotatilassa.

Kuoleman tuomittaisiin uuden lain mukaan sota-aikana enää yhdestä toista rikoksesta. Nykyisin näitä rikoksia on 39.

Kuoleman tuomio voitaisiin uuden lain mukaan antaa valtio- ja maanpetoksesta, sotakarkuudesta, murhasta sekä törkeänasteisesta riksuudesta, omavaltajasta sota-

toimista, rikoksesta kansain-

keutta vastaan, karkaamisen alkuunpanemisesta tai johtajuudesta, väkivallasta esimiestä kohtaan, kapinaan yllyttämisestä ja johtamisesta sekä niin ikään törkeästä vartiorikoksesta.

"Me voitamme kaikista huolimatta" Wolfgang Straussin kirja käsittelee "idän kansallismielistä nuorisoa taistelussa kolonialismia, Imperialismia, stalinismia ja työpaikkasortia vastaan".

Punainen Suomi kahleiden takana

Länsisaksalainen kustantamo J. F. Lehmanns Verlag on Münchenissä julkaissut Wolfgang Straussin kirjoittaman 180-sivuisen kirjan nimeltään "Trotz allem, wir werden siegen!" Kirja kuvaa ns. rautaesiripun takaisen maiden vapautumispyrkimyksiä.

Kustantamo laskee myös Suomen näiden esiripun takaisen maiden joukkoon. "Tosiasioita, silminnäkijäkertomuksia ja opetuksia" sisältävän kirjan esittelylehtiin mukaan "Baltian kansat, puolalaiset ja suomalaiset joutuivat vuonna 1939 stalinistisen imperialismin tuhoavaan suohon".

Esittelylehtisen ja ilmeisesti kirjankin kansikuva esittää jatkua Eurooppaan, jossa kaiken takana sijaitsevin punaisiin alueisiin kuuluu myös Suomi.

"Vuonna 1944-45 Moskovan ohjeen linjan miheet etsivät tusia uhreja, uusia siirtomaakansoja, tshekit ja slovakit, romanialaiset, itä-saksalaiset, bulgaarit ja unkarilaiset", jatkaa kustantamo kirjan esittelyä.

"Lakkojen, kapinoinnin ja levottomuuden aalto kulkee yli Itä-Euroopan", jatkaa kustantamo, joka 1930-luvulla keskittyi etupäässä ns. volksbiologisten ym. rotuasioiden käsitteilyyn. "Viisikymmentä vuotta viimeisen tsaarisen sortumisen jälkeen Leninin puolelta vastassa ovat voimat, ajatuksia ja pyrkimykset, joita vastaan tsarinen hallitus oli lopulta kohtaan käynyt armottoman sotaansa. Ajatuksat ovat nationalismin, henkisen liberalismin, kansallismielisyyden savenensuuden, itseshallinnon ja oman linjan sosialismin ajatuksia.

Näihin rikoksiin "syyllistynyt henkilö voidaan lain mukaan kuitenkin tuomita kuolemanrangaistukseen vain, jos rikos on tehty sotatilan aikana tai sotatilaan julistettuna alueella. Rauhan aikana tehdystä rikoksesta ei kuolemanrangaistusta voida tuomita. Sotatilan lakuttua ei kuolemanrangaistusta enää saa tuomita eikä jo tuomittua kuolemanrangaistusta panna täytäntöön, vaikka itse rikos olisi tapahtunut sotatilan aikana.

Vaikka nykyiseen lainsäädäntöön sisältyy kuolemanrangaistuksen rangaistusseuraamuksena eräistä rikoksista, ei tätä rangaistusta ole säännöllisissä oloissa kertaakaan pantu täytäntöön. Sen sijaan kuolemanrangaistusta on sovellettu poikkeuksellisissa oloissa vuosien 1918, 1939-1940 ja 1941-1945 soten aikana.

Kuolemanrangaistuksen poistaminen myös sotatilan aikana tehtyjen rikosten rangaistuksena ei näytä mahdolliselta, sanotaan esityksen perusteluissa.

Kysymys kuolemanrangaistuksen oikeutuksesta on jo kauan ollut pohdinnan alaisena. Ureiden maiden rikoslainsäädännössä tämä seuraamus on poistettu. Suomen voimassa olevaan rangaistusjärjestelmään sisältyy kuolemanrangaistus mahdollisesti edelleen.

Nykyisin on rikoslaisssa kuolemanrangaistus säädetty ainoaksi rangaistukseksi ystävävaltion päämiehen murhasta sekä vaihtoehtoisesti rangaistukseksi sodan aikana tai sodan uhatessa tehdystä maanpetoksesta ja murhasta. Niin ikään on rikoslain mukaan vielä keisararin ja suursihtuurin tahallista surmaamista ja sen yrityksestä säädetty ainoaksi rangaistukseksi kuolemanrangaistus.

Yleisen rikoslain mukaan rangaistavien tekojen lisäksi kuolemanrangaistus on rangaistusseuraamuksena vain eräistä sotilaskolainsäädännössä rangaistaviksi säädetystä teoista. Voimassa olevassa sotavien rikoksissa on kuolemanrangaistus määrätty ainoaksi rangaistukseksi valtionpäämiehen surmaamisesta tai sen yrityksestä tapahtuneesta valtiopetoksesta sekä vaihtoehtoisesti rangaistukseksi kaikkiaan 35 tapauksessa.

ulos vaan katsoin TV:stä vähän [Jatkoaikaa](#) ja sitten lueskelin ylhäällä ja kävin Z klo 00.35.

8. päivä (sunnuntai)

Nousin 10.10. Äiti, isä ja Anne lähti Lahteen klo 12.30 maissa. Klo 20.30 olin suihkussa ja klo 20.45-21.10 ulkona (+10° C). Tapsin mäellä Veksin ja Joken, olin heidän kanssaan jonkin aikaa ja tulin sitten kotiin. Kävin nukkuun 22.15.

9. päivä (maanantai)

Nousin 6.15. Engl. kokeista 36 pinnaa (mm. Riitalla (Heikkinen) 32 p.). Saksan kolmen pistokkaan keskiarvoksi 6. Tulin kotiin Tuijan kanssa klo 15 Vilissä. Kotona isä oli hakenu sen ristositeen, nauhat Connielta. Iiro oli täällä klo 17 maissa, kuuntelimme [Carnival](#)’a. Luin lehdestä, että joukkue, joka oli ollut USA:sta edustamassa jääkiekkoa, oli Waterloo Black Hawks -joukkue. Kävin Z 22.30.

10. päivä (tiistai)

Nousin 6.10, -10° C pakkasella koulussa helppoa. Jumptatunnilla lis’sin pisteeni 14:stä 25:een, joka on saatu 9:llä liikkeellä, 10 liikettä ja 30 pist. On 7. Eka kertaa kahvilla puoli kahden välitunnilla. Kahvi & pulla 80 p, kahvi 40 p. Koulu loppui 15.30. Kävelin loppumatkan Riitan kanssa linja-autoasemalle. Luin ruotsia 00.15 saakka.

11. päivä (keskiviikko)

Aamulla pakkasta 3° C. Koulusta kotiin klo 13.45 Lehtarissa Speden kanssa. Sovin, että ‘Ykä’ [*Yrjö Leppänen*] tulee meille klo 18.30 Vilissä. ‘Robin’ ei suostunu jostain syystä tuleen. Ykän kanssa olin saunassa n. klo 19.30. Sitten söimme ja ylhäällä pelasimme TWIXT’ä mm. Klo 21.50 lähdimme, saatoim Ykän kirkolle, muten hän lähti klo 22.10 Lehtarilla. Annoin Ykälle III ja VIII nauhat. Kotona kävin Z klo 23.05.

12. päivä (torstai)

Nousin 6.20. Koulussa hissan tunti lomaa. Outi [*Simula*] oli koettanut soittaa kavereille ettei tulisi kouluun, mutta ei ollut kerinny joka paikkaan. Engl. kokeiden palautuksessa sain putoamaan pistemääräni 36:sta 26:een ja numeroksi tuli 9-. Voimistelutunnilla sain eka kertaa kipin (5 pist.) ja siten pisteeni nousivat 10 liikkeen osalta 30:een ja siis numero 7:kaan. Good! Klo 15 mulla ammatinvalinnan ohjaustoimistossa keskustelu hra Kiviniemen kanssa. Tulin kotiin 15.45 kotkalaisessa [*Etelä-Suomen Linjaliikenne*]. Kotona tein läksyjä ja kirjoitin monta joulukirjettä ja -korttia. Lähetän huomenna terveiset seuraaville: kotiin, Plendl, isoäiti, isoisä, Penn, Goslin, Barb Ripka, Diane, Arlinda, Earl-setä, Hazlewood, Middleton, Flyd Andersson, Dillon, Winslow, Connie Grantz, McCracken (Spain), Lindaman (Jesup), Axel. Klo on nyt 23.36. Käyn Z klo 00.10.

Portugal myönsi
loukkanneensa
Sambian aluetta

Lissabon, 7. 12. (AP) Portugal myönsi lauantaina ensi kerran maksavansa Sambialle korvauksia vahingoista, joita portugalilaiset joukot ovat aiheuttaneet ajaessaan takaa Angolasta Sambian alueelle paenneita sissejä. Portugal myöntyi siten ottamaan vastuun tapahtuneista rajanloukkauksista.

”Joukkoja ja ohjuksia Albaniaan”
Kiinan sotilasavun kasvua
ei ole havaittu Balkanilla

Korkea-arvoiset jugoslaviaiset hallituspiirit ilmoitsivat sunnuntaina hämmästyksensä niiden tietojen vuoksi, joiden mukaan Albania on äskettäin solminut Kiinan kanssa puolustusopimuksen ja myöntynyt kiinalaisten joukkojen tilapäiseen sijoittamiseen alueelleen. Lontoolaisen Observer-lehden unkarilaissyntyinen Itä-Euroopan kirjeenvaihtaja Lajos Lederer kirjoitti, että puolustusopimus ”sallii kiinalaisten väliaikaisesti sijoittaa joukkoja Albanian alueelle ja perustaa ohjustukikohtia Adrian meren rannikolle, jos Peking niin haluaa”.

Toini Gustafsson
Ruotsin parhaaksi

Tukholma, 9. 12. (UPI) Tukholman urheilutoimittajat äänestivät maanantaina vuoden 1968 parhaaksi ruotsalaiseksi urheilijaksi hiihtäjä Toini Gustafssonin. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun naisurheilija on Tukholman urheilutoimittajien äänestyksessä valittu vuoden parhaaksi urheilijaksi. Päivälehti Svenska Dagbladetin aikaisemmin toimeenpanemassa äänestyksessä oli Toini Gustafssonin nimikään voittanut ”vuoden urheilija” arvon.

Tukholman urheilutoimittajien äänestys, johon osallistui 76 toimittajaa, antoi seuraavan tuloksen: 1) Toini Gustafsson, hiihto 690; 2) Gösta Pettersson, pyöräily 666; 3) Björn Fern, visiottelu 586; 4) Johnny Höglin, luistelu 558; 5) Erik Pettersson, pyöräily 247; 6) Ake Nilsson, keihäänheitto 246; 7) veljekset Jörgen, Ulf ja Peter Sundelin, purjehdus 198; 8) Björn Nordqvist, jalkapallo 109; 9) Kalle Johansson, suunnistus 104; 10) Leif Holmqvist, jääkiekko 88.

Djilas ’uhmaa
julkaisukieltua

New York, 10. 12. (AFP) Jugoslavialainen kirjailija ja poliitikko Milovan Djilas aikoo julkaita uuden kirjan erään belgradilaisen tuomioistuimen kiellosta huolimatta. Tämä kävi ilmi New Yorkissa maanantai-iliana, kun Djilasille, joka on Jugoslavian entinen varapresidentti ja joka on viettänyt lähes 10 vuotta vankilassa poliittisten kirjoitustensa johdosta, luovutettiin erään amerikkalaisen järjestön myöntämä vapauden palkinto.

Palkinnon ojensi Djilasille presidentti Lyndon Johnsonin entinen lehdistösihteeri Bill Moyes, joka on nykyisin Long Islandissa ilmestyvän Newsday-nimisen sanomalehden päätoimittaja. Palkinnon ovat aiemmin saaneet Sir Winston Churchill, Jean Monnet ja entinen presidentti Harry Truman.

Kiitospuheessaan Djilas paljasti kirjoittaneensa kirjan jatkoksi Uusi luokka -nimiselle teokselle, jonka julkaisemisesta hänet tuomittiin 10 vuoden vankeuteen Jugoslaviassa. Uusi kirja, jonka käsikirjoitus jätettiin kustannusyhtiö Harcourt Braceille 15. marraskuuta, kuvaillee ”Uuden luokan taustana olevaa epätydellistä yhteiskuntaa”, sanoi Djilas.

Sen on määrä ilmestyä ensi toukokuussa, vaikka Djilas on kielletty julkaisemasta mitään viiden vuoden aikana siitä, kun hän pääsi vankilasta 1967. Todettuana amerikkalaisien arvostelevan marxismia ”rappeutuvana ideologiana”, Djilas sanoi henkilökohtaisien mielipiteensä olevan, että marxismi on sosialismin kietämittä kokonaisu, sillä ”utopistiset ihanteet ja sosiaalisen täydellisuuden tavoittelut eivät ole reaalista elvääkä välttämättä inhimillisiä käytännössä”.

Hän sanoi, että Jugoslavian yhteiskuntajärjestelmän täytyy tulla nykyistä vapaummaksi. Maamme on kuitenkin osoittanut suurta kansallista rohkeutta ja toteuttanut demokratisointiprosessin, jota taantumuksellinen byrokraattien enää voi johtaa, sanoi Djilas.

Taistelua jatketaan
puolin ja toisin
Pohjois-Irlannissa

Belfast, 10. 12. (Reuter) Pohjois-Irlannin protestanttiset äärimmäisyyssainekset torjuivat tiistaina pääministeri Terence O’Neillin vetoamukset katolisten ja protestanttien erimielisyyksien sovitteluun. Pääministeri sanoi tilanteen ajautuneen kaaoksen partaalle.

Protestanttien ääriusuntauksen syytöksiä, joiden mukaan noin 30 prosenttia väestöstä käsitävä katolinen vähemmistö on syyllistynyt asemassa asuntojen ja työn saamisessa sekä väleissä.

Algeria-Ranska
neuvottelut
katkesivat

Pariisi, 9. 12. (AFP) Pariisissa keskiviikkona alkanut Ranskan ja Algerian väliset kauppaneuvottelut keskeytyivät lauantai-iliana. Ilmoitettiin virallisista lähteistä maanantaina. Erimielisyyksien aiheena ovat tieltävästi olleet lisääntyneet frangit, algerialainen viini ja Algerian hallituksen kansallistamien ranskalaisyhtiöiden vahingonkorvauskysymys.

Näiden kahden maan väliset kauppaneuvottelut katkesivat nyt kolmannen kerran. Neuvottelut oli pantu alulle aiemmin tänä vuonna tutkimaan syitä Ranskan ja Algerian välisen kaupan heikentymiseen.

Ranskaan myydään kuudennes Algerian viini tuotannosta. Maanantaina pelattiin Pariisissa, että Algeria tarkistaisi perusteellisesti ulkomaankauppaansa ja vähentäisi huomattavasti tuontiaan Ranskasta. Tarkkailijat sanoivat, että neuvottelujen katkeaminen saattaisi lisäksi varantaa Algeriassa toimivien ranskalaisen öljy-yhtiöiden erikoisasemaa.

Mellakka Sveitsin parlamenttitalossa

Bern, 11. 12. (AP) Mielenosoittajat tunkeutuivat Sveitsin parlamenttitalokennukseen Bernissä kesken istunnon ja joutuivat tappeluunjakkaan kansanedustajien kanssa. Noin 25-henkinen mielenosoittajaryhmä vaati ranskan-kielisen Juran alueen muuttamista autonomiseksi osavaltioksi. Välikohtauksen uskotaan olevan vailla vertaa Sveitsin parlamentin historiassa.

Istunto keskeytettiin heti metelin alkessa. Liittokokous oli vajaa tunti aikaisemmin valinnut oikeusministeri Ludwig von Moosin Sveitsin liittovaltion presidentiksi ensi vuodeksi.

Mellakka oli kuukausia kestäneiden levottomuuksien huipentuma. Niissä on vaadittu Bernin kantonin läntisen osa, ranskan-kielisen Juran, erottamista saksankielisestä Bernistä.

Yrittäessään lieventää jännitystä liittohallitus julkisti viime kuussa alueella olevat liittovaltion joukot hälytystilään. Separatistit olivat nimittäin esittäneet uhkavaatimusten, jossa lauvattiin järjestää väkivaltaisia mellakoita. Juran autonomiamia vaativat vertasivat hallituksen hälytystilajulistusta Neuvostoliiton toteuttamaan Tšekkoslovakian miehitykseen.

Parlamenttitalossa tapahtuneen mielenosoituksen uskotaan olleen "ryhmä Belierin" järjestämä. Tämä on pieni mutta radikaalein ydinjoukko autonomistien keskuudessa. He väittävät edustavansa enemmän kuin 100 000 Bernin kantonin ranskan-kielisiä.

Muon nuorista mielenosoittajista sanoo tappeluunjakkan jälkeen: "Lyöivät lujaa, nuo kansanedustajat". Mellakan aikana kuulitiin miehenäinen huutavan salissa: "Heidät pitäisi ampua!" Kovan äänenä takia vain muutamia ihmisiä kuuliivat julistuksen sanat, jotka nuori mielenosoittaja luki yleisölle.

Julistuksessa varoitettiin, että "kapina kasvaa päivä päivältä pisteeseen, missä kriisi on jo niin pölvä, että syntyy äärimmäisen tuhoisien levottomuuksien vaara". Erillisen Juran kantonin perusta-

miusen olisi ainoa keino päättää kriisi ja "yhdistää kansamme muuhun Sveitsiin".

Uusi presidentti

Presidentiksi valittu oikeusministeri von Moos on 58-vuotias. Hän ryhtyy hoitamaan presidentintähtä vuoden vaihteessa eroavan Willy Spühlerin jälkeen. Varapresidentiksi valittiin sisäministeri Peter Tschudi.

Sveitsin liittoneuvoston eli hallituksen seitsemän jäsentä toimivat kukin vuorollaan presidenttinä vuoden kerrallaan. Sen tähden liittokokouksen eli parlamentin äänestys presidentin valinnan yhteydessä on vain muodollisuus.

von Moos on ollut aikaisemminkin presidenttinä. 1984. Oikeusministerinä hän on toiminut vuodesta 1980.

Presidentin ensimmäinen hiihtolenkki nelituntinen

Kitkajoki, 12. 12. (Jorma Korhonen) Koillismaasta kierrellyt Kalle Päätalon kulkijahahmo Vikke Nilo sanoi ulkoilman selvittävän ihmeesti "humeettia" eli ajatuskoneistoa. Presidentti Urho Kekkonen tuntee niinikään ulkoilman vaikutuksen "humeettivesien" toimintaan. Presidentti hihti Kitkajoen maastossa Kuusamossa nelisen tuntia. Päivä oli omistettu samanaikaisesti metsästykselle, mutta Kitkan jänikset pysyivät piilossa ja linnut ovat muuten vähissä.

Kilometrejä ei tänä syksynä ensimmäistä kertaa suksilla oleellie hiihtopresidentille kertynyt kuin parikymmentä. Seuraavina päivinä matkat mahdollisesti pidettyvät. Tulevina lomapäivinä presidentti UrhoKekkonen käy myös pilkkiongella. Varsinaista päiväjäristystä ei Kitkamajalla asuva seurue noudata, vaan ohjelma syntyy improvisoiden.

Kitkamaja herätti paikkakuntalaisissa valmistuttuaan jonkin verran paheksuntaa: setä pidiitään liian ylliselisen. Majan lähimpänä naapurina asuva mv. Väinö Lämssä oli tukikamadossa metsässään ja uhitteeli menevänsä "kuivat ja puhtaat housut jalkaansa vaihdettuaan" kyselemään tasavallan päämieheiltä, että missä on aika kun pohjoisen oltu jalkavasti huonevat. "Rahakaan täällä ei ole liikkeellä kuin muutamia pennin kolikoita ja jouluakatvit lieuez keitettävä korvikkeista, joita parikymmentä vuotta sitten älysin onneksi panna varastoon", noitti 54-vuotias Lämssä, väänpi pikanellista huuleensa ja kertoi kannaneensa sotilaspassinsa syksyllä pirtin uuniin.

"Nuoremmat joutaisi lähettää sotaan"

"En toki Kekkosta meiti, mutta ne muut nuoremmat joutaisi lähettää sotaan, jos siihenkään pysyisivät. Vaan olen minä laskeskellet, että Kekkosenkin paikallaiseläisi koko tämä meidän kylä, kaikki 400 asukasta. Vaikka onhan tässä maassa vieläkin parempipalkkaista", Lämssä pohti ja alkoi vielä kysyä presidentiltä, min-käläiseen hommaan tämä häne: etelässä sijoitaisi, jos hän sinne muuttaisi. Kitkalla Väinö Lämssä piti presidentin tämmkertaisen isännän Vilma-ajokoiraa kotonaan täysihoidossa ja Lämssän emäntä kävi silvoamassa majalla.

Lämssä tuumiskeli tulla istus-saan: "Mahtako pääministeri Kogysin hiihdellä Kiestingistä poikimaiseen jollekin lamille onkimaan vai tulleeke lumikittajällä".

Karhunkierros johtaa presidentin majapaikan ympäri. Palkannimistö puoltaa Kuusamon kalliiosien sopivuutta korkearvoisten vieraiden käydä, onhan siellä muun muassa Valtavaara ja aivan Kitkamajan lähellä Ylipään lampi. Lisäksi siellä ovat Puuro-Suo, Viinimäki ja Juomasuo, mutta myös Ukkonurto, Raikisuo ja Karvastelemajärvi. Viimeksimainittu on jo rajavyöhykkeellä.

Ruokalistassa karhunpaistia

Kitkamajan ruokalistaan sisältyy muun muassa karhunpaistia, metsoa, teerta sekä venäläistä loh-ta, savustettua norjalaisista kivi-vistä tehdyssä ulkogrillissä. Lähes kaikesta hyvästä huolehtii Alajuman Antti. Hän ajeli luonon kielteillä latujen pohjia, syrtteille sopivin välein tulla ja piti huolen saunoista. Uintiväenonkin hän sahasi, mutta toistaiseksi vai-paikallinen isäntä on laskeutunut Ylijumajärven jään alle.

Ensimmäisen päivän hiihto- ja metsästyksenkiltään presidentti oli tapansa mukaan seurueen hyvä-kuntoisin ja hihti edellä muiden

tullessa kuka enemmän kuka vähemmän jääneen. Antti Alajuma toa ohjella osan metsästyssesseista. Keli oli toistaiseksi mitä parhain, pakkasta minus kymmenen astetta ja kovaa lunta jopa 70 senttiä.

Presidentin Kitkamajan seurueeseen kuuluvat hänen adjutanttinsa everstiluutnantti Urpo Levo, kauppaneuvos Kalle Kaihari sekä Pohjolan kaappeli Oy:n toimis-tusjohtaja Matti Pesola.

Presidentille ehkä huvia Kuusamosta

Kuusamolaisten kertoman mukaan alotaan presidentti Kekkelle lahjoittaa huvilla toteutteen Kuusamon kirkonkylästä itään olevan Muojärven rannalta. Jo jonkin aikaa vireillä olevan han-keen takana ovat paikkakuntalaiset.

Huvilla tullee Kärpänkylän läheisyydessä olevan Penikkassalmen pohjoisrannalle. Matkaa valtakun-nan itärajalle on alle 10 kilome-triä.

Varkaan rangaistus aleni 2 kuukaudella

Varkauksista, väärennyksistä ja viranomaisen erehdyttämistä tuomitun entisen mainosmiehen Teuvo Eino Olavi Taljaksen kahden vuoden kuritusluoneraangaistus aleni Helsingin hovioikeudessa kahdella kuukaudella. Ilkivallasta ja luvottomasta väkijoumien hal-lussapidosta hänelle tuomittu kah-deksankymmenen markan sakko aleni neljäkymmenen markkaan. Kansalaisluottamuksensa Taljas menetti seitsemäksi vuodeksi. Rikokset tehdessään hänen kal-sottiin olleen täyttä ymmärrystä vailla. Korvauksia mies velvoitetiin maksamaan vajaa kaksituhet-ta markkaa.

Taljas oli viime keväänä väst-tanut Helsingissä sairaalasta, toimistoista ja asunnoista mm. pank-kikirjoja sekä värentänyt otto-kuittiin pankkikirjain haltijan ni-men. Hän oli myös anastanut yli-

13. päivä (perjantai)

Nousin 6.05. Koulussa nunnan ja ? tunnit lomaa, siirsimme engl. tunnin heti ruotsin tunnin jälkeen, joten pääs. klo 11.45. Kotona aloin kopioida 'Carnival'a Matin mankkarin avulla. Sain sen valmiiksi 17.30. Kävin nukkuun ja nousin klo 20. Olin kahvilla ja en ole vielä tehnyt läksyjä, mutta olen jo virkeässä kunnossa. Käyn nukkuun 23.25.

14. päivä (lauantai)

Isä täyttää 46 v. Koulussa iltapäivällä aine. Eilen ostin 30 mk:n nauhan ja annoin sen Ykälle ja Mikolle vietäväksi ja äänitettäväksi THE BEATLES -nimisen LP:n. Koulusta tulin 13.25 Kossilassa. Äänitin Connien nauhalle Commencement Exercises ja laitoin saunan lämpiämään 15.30. Klo 17.30 olin saunassa. Äiti ja isä lähti Nurmien, Moijasten ym. kanssa jollekin Helmer'lle Selkosaareen pikkujouluihin. Tepu soitti illalla ja Matti tuli kotiin Uudenkylän konvasta klo 24. Kävin Z 00.30.

15. päivä (sunnuntai)

Aili-täti täyttää 29 v. Nousin klo 10.45. Kahvit ja söimme 15 maissa. Huomenna tän vuoden viimeiset kokeet, nimittäin mat. Koe. Illalla olin klo 20.40-21.20 ulkona, kirkolla Iir, Paula ym. Kotona kävin nukkumaan 00.15.

16. päivä (maanantai)

Nousin 6.10. Koulussa iisiä, koe myös suhteell. helppo. Lähdin kotiin 15.20 Tulin 15.45 Lehtarissa. Kotona joulukirjeet Sharon'ltä ja USAn kotoa sekä NGM December. Tiedoksiannolla hain NUHS-vuosikirjan postista. Illalla kuuntelin Ykältä ja tak. Saamaani Beatles-LP-nauhaa. Hyvä! Kävin nukkuun 23.15.

Kepu, Rkp, Lkp:

Maakuntahallinnosta annettava esitys

Keskustan puolueet vaati-vat, että valtioneuvoston on pikaisesti tehtävä periaate-päätös maakuntaitsehallin-toa tarkoittavan esityksen antamisesta eduskunnalle. Keskustapuolue, ruotsalai-nen kansanpuolue ja libe-raalinen kansanpuolue jul-kaisivat perjantaina viiden yhtyeisen julistuksensa, joka on viime joulukuussa alkaneen puolueiden väli-sen "löyhän yhteistyön" tu-loa.

Tätä ennen kolme keskustan puoluetta ovat antaneet yhteisen julistuksen peruskoulun kielen-opetuksesta, maakuntakirjasto-jen muodostamisesta, nuorisopolitiikasta ja luonnonsuojelusta.

Maakuntaitsehallintoa koskevan julistuksen tiedotustilaisuudessa kaikki keskustan puolueiden pu-heenjohtajat — Johannes Viro-lainen (k), Jan-Magnus Tan-janne (rkp) ja Pekka Jarjanne

(lkip) — kumosivat jälleen kerran väitteet keskustan voimien yhty-misestä.

Kolmen puolueen hallintojär-jestelmän kehittämistä ja maakunta-itsehallintoa koskevassa julistuk-sessa todetaan seuraavaa:

"Maamme keskittynyt hallinto-järjestelmä vie päätöksenteon etäälle sekä yksityisistä ihmisistä että maan eri osista. Se rajoittaa kansalaisten mahdollisuuksia osal-lista yhteiskunnalliseen toimintaan ja päätöksentekoon.

"Maakuntaitsehallinto on myös alueellisen kehittämistilkan edel-lytys. Maahamme on muodostunut alueellisia kokonaisuuksia, joilla ei kuitenkaan ole omaoimisen kehittä-mispolitiikan organisaatiota. Il-man kansanvaltaisen aluehallinnon järjestämistä eivät maakunnalliset keskusket voi kehittyä koko alue-ta palveleviksi kasvukeskuksiksi.

"Nykyinen keskittetty hallinto vaikeuttaa kehitysalueiden luon-nollisten edellytysten käyttöön ot-ta ja myös paakaupunkiseudun kaukonäköistä suunnittelua. Järke-vä kehitysalupolitiikka helpottai-si siten koko maan tasapainoista kehitystä. Se ei kuitenkaan ole mahdollista ilman vallan hajakes-kitystä kansanvaltaiselle maakuntaitsehallinnolle.

"Kieliryhmä huolehtii omista laitoksistaan"

"Näistä syistä maakuntaitsehal-linto on toteutettava: Sen toimi-

alan tulee olla mahdollisimman yleinen. Maakuntaitsehallinnon suhde lääninhallintoon on järjes-tettävä siten, että maakuntaitsehal-linnosta muodostuu voimakas ja itsenäinen hallintojärjestelmä ja lääninhallinto toimii valtion alue-hallintona.

"Jotta eri alueiden väestön tal-loudelliset, sivistykselliset ja kie-lilliset erityistarpeet voitaisiin riittävästi turvata, olisi läänin alue eräissä tapauksissa voitava jakaa useammaksiin maakunnaksi.

"Samat periaatteet, jotka puol-tavat itsehallintoa yleensä, puhu-vat sen puolesta, että kaksikielisisä maakunnissa kumpikin kieliryhmä huolehtii omista laitoksistaan ja erityispyrkimyksistään. Tam-ma on toteuttavissa mm siten, että kielellinen vähemmistö muodostaa määrättyä tarkoituksia varten omia hallintoyksiköksiä.

"Valtioneuvoston on pikaisesti tehtävä periaatepäätös maakunta-itsehallintoa tarkoittavan esityksen antamisesta eduskunnalle. Tämä päätös jouduttaisi menneillä olevaa suunnittelutyötä ja antaisi sille reaalisin pohjan.

"Se toisi selkeyttä kunnan tehtä-vistä ja kuntautiduksesta käytä-vän keskusteluun ja helpottaisi kuntautiduksen ratkaisuja. Ylem-

Brasilian presidentille diktaattorin valtuudet

Rio de Janeiro, 14. 11. Armeijan tukema presidentti Artur da Costa e Silva, joka perustall-taan otti itselleen diktaattorin valtuudet, aloitti launaina opposition murskaamisen. Kongressi

kiellettiin kokoontumasta toistaiseksi, sensorit ryh-tyivät valvomaan lehtien toimintaa ja poliisi aloit-ti kajat pidätykset. Ensimmäisten pidätettyjen juo-kossa oli entinen presidentti Juscelino Kubitschek.

Lenin's Teachings

To the Editor:

Louis Fischer, in his letter of Nov. 17, cited Lenin's writings condemning imperialism and subjugation of other nationalities as a moral judgment on the Soviet military occupation of Czechoslovakia and the slow strangulation of that country's aspirations for enlarged freedom. However, it is perhaps worth remembering that the Lenin cited by Mr. Fischer was an obscure revolutionary exile.

Lenin in power was the first to violate his own professed belief in national self-determination. In such non-Russian areas of the former Russian empire as Poland, Finland, Latvia, Lithuania, Estonia, the Ukraine, Georgia, Armenia and Azerbaijan, non-Russian separatist governments were set up.

Lenin did not peacefully concede freedom or honest plebiscites to any of these peoples. They all had to fight against the Red Army and subversion instigated from the Soviet Union, some, for the time being, successfully (Poland, Finland and the Baltic Republics), others unsuccessfully (the Ukraine, Georgia, Armenia, Azerbaijan and other small nationalities).

If the seizure of Czechoslovakia was contrary to the principles of Lenin's revolutionary, it was all too reminiscent of the practice of Lenin the dictator.

WILLIAM HENRY CHAMBERLIN
Cambridge, Mass., Nov. 19, 1968
The writer spent twelve years in Moscow as a news correspondent.

East-West Choice

On the nuclear-plant issue, there was a clear East-West choice, with Britain and Sweden entering bids, along with the Soviet Union, to build the atomic power plant at Lovisa, east of Helsinki.

Nuclear power seems well suited to Finland's electricity needs. In this flat country, the hydroelectric potential is limited, and the thermal stations are supplied with coal from Russia, which also supplies the bulk of Finland's petroleum.

So many problems developed with the rival bids and questions of controlling the uranium supply that Finland finally decided it was better to call the whole thing off—at least for the time being.

However, Finnish initiatives for closer Western trade ties have proceeded unopposed, as long as there have been comparable advantages for Soviet goods. Thus, Finland's associate membership in the European Free Trade Association, which has achieved free trade in industrial goods, was accompanied by comparable Soviet freedom of access to the Finnish market.

Scandinavian Move

Finland is now enthusiastically joining in the negotiations for a Scandinavian customs union and other forms of economic integration with Sweden, Norway and Denmark.

Moscow has registered no objection. Some diplomats say Moscow may see some advantage in creating a Nordic bloc that could tilt Norway and Denmark a little away from their North Atlantic Treaty Organization membership and toward the neutrality of Sweden and Finland.

The United States also has little objection to Scandinavian integration, apparently (and ironically) because it believes that any further strengthening of Finland's ties with the West is a favorable development.

However, there are enormous Scandinavian problems in achieving further integration, chiefly because of Danish agricultural surpluses and the dominance of Swedish industry and capital. An offset is the desire in some of the capitals to ease Finland's delicate trade position on the Soviet doorstep, and this may aid negotiations.

Kirjailija Reino Rinne ja Niskakoski — Jos Kiika ja sen mukana kosket metetillä, se merkitsee koko Koillismaan tuhoa.

Uto Järven

Komitea sitoisi Kuusamon kosket

Useita vuosia Kuusamon koskien valjastamista tutkineet koskikomitea on saanut mietintönsä valmiiksi. Kolmiosaisessa mietinnössä on mukana komitean oman mielipiteen lisäksi myös Imatran Voiman ja Pohjois-Voiman kannanotot. Kolmesta lausunnosta kaksi puoltaa Kuusamon koskien

kahlitsemista, mutta Imatran Voima ilmoittaa, ettei se ole kiinnostunut koskien valjastamisesta.

Ennen kuin mietintöä on vielä lopullisesti julkaistukaan, se on saanut osakseen voimakasta arvostelua. Oulun yliopiston taholta on asetettu tutkimuksen tasapuolisuus kyseenalaiseksi ja esitetty

närkästyksi sen johdosta, ettei yliopiston tukijavaima ole käytetty tutkimusta tehneissä lainkaan hyväksi.

Kuusamon asukkaat ovat epätoivoisia ja hermostuneita. He pelkivät luonnon nähtävyyksien menettämistä ja kehitysmässä olevan turisminsa kuolemista.

Koillismaalla on nousemassa todellinen kansanliike Kuusamon koskemattoman luonnon puolesta. Seutua kiertää adressi, johon tähän mennessä noin 10 000 henkilöä on kirjoittanut nimensä. Adressissa sanotaan, että koskien valjastamishanke tuskin on kansantaloudellisesti kannattavaa, koska suunnitelmassa mm. esitetään Neuvostoliiton puolelle kulkevan Kirkajoen vesimäärin keinotekoisia vähennyksiä. Seurauksena olisi korvaustamaksu menehtyneistä koskivoimasta Neuvostoliitolle.

Kuusamon koskiosadasta läheimmän sivulla 16.

Veckans Affärer:

Auto ja väritelevisio myyntimesteiksi 1969

Ruotsalaisten ostovoima kasvaa ensi vuonna melkoisesti nopeammin kuin parina viime vuotena. Sääntäminen voimakas kasvu heikkenee. Pankkeilta päävastoin lainataan, jotta voitaisiin ostaa enemmän. Tilastojen mukaan lisääntyvät yksityisten pankkilainat 20 prosenttia seuraavan 12 kuukauden aikana. Autot, pesukoneet ja väritelevisiot ovat ensi vuoden myyntimesteiksi, kirjoittaa ruotsalainen Veckans Affärer-lehti.

Ostovoiman lisääntymisen pääsyyksi todetaan elänytysvähenä, eli vain 1,8 prosentin hinnankorotukset paljastaa suhdanneindikaattori.

Todellisten käytettävissä olevien tulojen odotetaan ensi vuonna kasvavan 3,8 prosenttia (tänä vuonna 2,4 prosenttia). Tästä vuotena kulutavat ruotsalaiset 70 miljardin kruunun eli 56 miljardin markan arvoista. Ensi vuonna määrän odotetaan kasvavan noin 3 mrd kruunua eli 2,4 mrd markkaa.

Talouksien säästämisen, noin 6 mrd kruunua, on väkijoukosta. Sen sijaan entistä halukkaammin sijoitetaan kestokulutustavaroihin.

Tämä viittaa kuluttajien asenne-muutokseen — epävarmuus tulevasta, ennestään lehti. Sitä vastoin pesukoneiden, jää- ja pakastekäppien myynti alkaa laantua.

Matkailun tulevaisuuden näkökulmasta eivät ole alvan yhtä valoisat. Ulkomaanmatkailu kasvaa vain 5-10 prosenttia ensi vuonna.

Tähän vaikuttaa osittain viimeaikaiset kaudit kestä pohjoismaissa, kirjoittaa Veckans Affärer.

Suomessa vähän kulutusennusteita

Suomessa ei vastaavaa kulutusennusteita luuri paljakaan ole käytettävissä. Tilastolaitetta päätösmistola puuttuu henkilökuntaa ennakkointien tekoon. Liikeluottelu-teollinen tutkimuslaitos tutkii yleisluontoisempia asioita ja yksityiset markkina- ja mainostointimiset tekevät tutkimuksia vain asiakas-kalleen.

Talousneuvoston laatimasta mietinnöstä Kansantalouden kehitysmuutoksista vuoteen 1970 selviää, että vuonna 1970 ennakkoidaan yksityisen kulutuksen olevan 18 525 mli, markkaa lasketuna vuoden 1965 hinnoin. Vastavaa julkisen talouden kulutus on 4 380 mli, markkaa.

Yhtiöissä vaihteessa julkaisee valtiovarainministerio kärkeen ennusteen ensi vuoden talousnäkyksiä.

fiistä ovat mukana myös ostovoiman ja kulutuksen kehittyminen, joskin hyvin pääpiirteittäin.

Finland Walks Tightrope Between 2 Trade Blocs

Tries to Remain Friendly With Russians While Dealing With West

By JOHN M. LEE

Special to The New York Times

HELSINKI, Finland, Dec. 13 —The Soviet Union is casting a strong shadow over the trade policy of its democratic and neutralist neighbor, Finland.

Two recent issues have spotlighted the tightrope that Helsinki officials walk as they try to maintain friendly political and commercial relations with the Russians and simultaneously strengthen the Finnish economy and develop trade with Western nations.

One issue concerned a planned 500-megawatt nuclear power plant planned for Finland. This was canceled by Helsinki in a mood of frustration and despair at being subjected to competitive pressures between Soviet and Western bidders.

The other issue, which has rocked the Popular Front coalition Government, is the preference of Premier Mauno Koivisto for giving the Russians an order for up to 90 electric locomotives rather than building them in Finland. A final decision has been postponed.

"No one knows how much actual Russian pressure there is on these things," an observer outside the Government said. "But I suppose Finland's democratic existence can be considered a small miracle these days. And you can't ignore all the wishes, direct or implied, of the Soviet Union."

A Finnish official said, "No

Mauno Koivisto

country, not even the United States, acts without thinking about what others will think. A small country must think even more."

Moreover, any Finnish desire to assert greater economic independence from Moscow is tempered by the fact that existing trade relations are advantageous to Finland.

Under bilateral trade agreements, under which imports and exports are balanced, Finland relies on Communist-bloc countries for about 20 per cent of her trade—and on the Soviet Union alone for something over 17 per cent. (Britain, however, is still the largest export customer.)

Some Finnish industries are oriented toward Communist or

Continued From Page 73

ders. The metals and engineering industries, for example, send 45 per cent of their exports to the Soviet Union and other Eastern European nations.

It is this industrial group where one hears much of the criticism of the locomotive order. Industry leaders say expertise and facilities were developed to make the locomotives, and the industry will now suffer if the order is lost.

The order is for 32 locomotives initially at a Soviet-bid price of about \$300,000 each. Some members of the Government have criticized the Premier's stated preferences. There has been a nationalistic outcry against the prospect of Finland's losing the order.

However, the Premier's supporters have argued that it is not possible for Finland to continue to import only raw materials and semimanufactured goods from the Soviet Union, while exporting Finnish industrial products, and that the trade between the two countries must become better balanced.

—Sivu 14.

Suomi OECD:n jäseneksi äänin 126—83

Suomen liittymisen Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestöön OECD:hen hyväksyttiin eduskunnan maanantaisessa ratkaisuvaikutuksessa äänestyksessä äänin 126—83. Liittymistä kannattivat sosiaalidemokraatit, keskustapuolue, kokoomus, ruotsalaiset, liberaalit ja maaseudun puolue. Vastustaan äänestivät kommunistit ja sos.dem. liiton edustajat.

Pääministeri Mauno Koivisto antoi heti eduskunnan päätöksen jälkeen Suomen OECD:n jäseneksi liittymisen johdosta lausunnan, jossa hän selvitti OECD:n luonnetta ja jäsenyyden merkitystä Suomelle. Hallituksen mielestä on eduksi, että olemme mukana sen työssä, hän sanoi.

Pääministeri tähdensi, että jäsenyytemme monessa muussa järjestössä tui yleiskokouksessa "asettaa meille huomattavasti

paljon pidemmälle meneviä velvoitteita kuin kansaanan OECD, joka on tavallaan luonnollista jäseneksi."

Eduskunnan maanantaisessa istunnossa asiasta ei enää keskusteltu, sillä puheet oli pidetty jo perjantaina. Silloin tekivät kommunistien Aarne Saarinen ja Hertha Kuusinen OECD-esityksen hyökkäisestä ehdotuksen, joka nyt äänestettiin nuriin.

OECD:n neuvosto kutsui viime heinäkuun 23. päivänä pidettyä kokouksessa Suomen liittymään OECD-konvention. Suomi antoi tällöin pöytäkirjaan merkittävältä selvästä lausuman, jonka mukaan Suomi ei liityttyään OECD:hen sitoudunut mihinkään, mikä olisi ristiriidassa Suomen ulkopoliittikan ja tunnustetun puolueettomuuden kanssa.

—Sivu 14.

17. päivä (tiistai)

Nousin 7.15 ja kävin suihkussa. Klo 8.20 Kossilassa menin Lahteen. Meitä oli n. 20 ammatinvalintatestissä, ensin 9-12 ja sitten 13-15.

Ruokkiuksella vein

Sepen kanssa postiin

paketin (nauhat)

Connielle, mk 3.40.

Kävimme sitten

sitten Sepellä ja

sitten Nelossa km

2.58

ostaessani

Sepelle

mehut ja

itselle

voileipä-

kahvit. Klo 15

Vilissä tuli

myös Tuija.

Kotona soitin

lirolle ja

käskin tulla

meille

kuuntelemaan B-

LP:tä. Iiro oli

meillä 17.30-

19.15. Söin ja sitten torkuin ja katsoin TV:tä. Klo on nyt 22.32.

Kävin nukkuun 23.25.

18. päivä (keskiviikko)

Nousin 6.15. Koulussa ensin aineen palautus (7) ja sitten engl. ja ruotsin kokeiden palautus (7). Paras oli Heikkisen Riitalla (9). Ruokkiuksella Kalle (Turso) tarjosi kahvit Jaskassa.

Iltpäivällä matikan kokeiden palautus (8 ½). Sitten kemian tunnin alussa luokkakuvaa. Pääs.

13.30. Saimme tietää, että huomenna ei ole koulua, vain joulujuhla alkaen A-luokille klo 16.00. Tulin kotiin klo 14 lehtarissa ja aloin siivota huonettani, siinä

mnei klo 22 saakka. Meille hra Seppänen toi tänään valmistamansa kulmakirjakyllyn. Sain toisen entisistä hyllyistä. Kävin saunassa klo 22 jälkeen. Kävin Z klo 00.10.

Teollistuvan Nastolan väkiluku kasvanut puolella 10 vuodessa

Nastola, 17. 12. (Pauli Vanttinen) Nastolan väkiluku on lisääntynyt kymmenen vuoden kuluessa noin viisikymmentä prosenttia. Väkiluvun kasvu oli viime vuonna 874 henkilöä eli noin yhdeksän prosenttia.

Nastola on Suomen toiseksi nopeimmin kasvanut kunta. Vain Kauniassa Helsingin lähistöllä on kasvu ollut vieläkin nopeampaa.

Kunnan väkiluku on nyt toisen kerran ylittänyt kymmenentuhannen rajan. Ensimmäisen kerran se tapahtui 1950-luvulla. Lahtelaisten poliittisten voimien "suoravoitto" — eli voiton vei vuonna 1956 mukanaan noin 4000 nastolalaista ja piti-tään suurimman asutusalueen Ah-tialan.

Tämän iskun uskottiin uuvuttavan Nastolan, mutta kunnallismiehet alkoivat harjoittaa yrittäjä-yhtävällistä tonttipolitiikkaa. Ajan-aloista oli oikein sillä Lahden kau-punki harjoitti siihen aikaan päin-väista tonttipolitiikkaa. Silloin elkanut Nastolan uuteen nousuun vaikuttanut teollinen kehitys näyt-tää yhä jatkuvan. Tästä on todis-tuksena mm. Vihuri-Yhtymän liit-

tyminen nastolalaisten teollisuus-yritysten joukkoon.

Moottoritie ja valtatien korjaaminen suunnitteilla

Hyväpohjaisia tontteja riittää vielä Salpausselän rinteillä. Nas-tolan varjopuolena on kehnot tie-olot, vaikka kunnan lasketaan kuu-luvan ns. rintapäättiin, mutta tieoloi-ten suhteenhan koko Päijät-Häme ja itäinen Uusimaa ovat ke-hitysalueita. Kestää vielä muuta-man vuoden ennenkuin väylät auvautuvat.

Tieveranomaiset ovat kuitenkin jo suunnittelemassa moottoritietä ja nykyisen valtatie 12 parana-mista. Valtion talousarvioesityk-seen on otettu parannustöitä var-ten määräraha, joka on tarkoitus käyttää ensi kesänä Lahden ja Nastolan välisen tieosuuden pääl-lystämiseen. Paikkakuntalaiset ovat toivoneet tien levitämistä, mutta siihen ei ilmeisesti ole mah-dollisuuksia koska levitys voitai-siin tehdä vain muutamassa pai-kassa ja tien pohjakin on niin huono, että se olisi kokonaan uu-sittava ja ruutkat oikaistava.

Valtatie 12 kulkee näillä seu-duilla sinänsä paikkaa kuin kes-kijällä, jollein Viipurin linnan herrat sitä ajeivat ja samaa reit-tä käytti myös Kustaa III 1770-luvulla vieraillessaan Suomessa. Uutta on vain muutama vuosi sit-ten laskettu pikipinta. Liikenne

on melkein samaa suuruusluokkaa kuin Helsinki—Lahti tiellä eli vii-meisten laskelmien mukaan noin 5000 henkilöautoyksikköä vuoro-kaudessa.

Muusta syystä ei valtatie 12 an-saitisikään nimitystä valtatie. Kahden suuren auton kohdatessa on pyöräilijän ja jalankulkijan paettava ojan tai mieuummin sen yli säästääkseen henkensä. Lahden ja Nastolan välillä tapahtui aikaisemmin useita kuole-maan johtaneita onnettomuuksia, mutta nyt kun nopeusrajoitus-alueen pituus on 22 kilometriä ei pahoja kolareita ole enää ollut.

Moottoritesuunnitelma on jo valmistamassa osuudelta Lahti—Villähde eli noin 10 kilometrin matkalta. Nastolan kirkonkylän kohdalla ei tiesuunta ole vielä lo-pullisesti määrätty. Tvh:n suunni-teiman mukaan tie tulisi nykyi-sen valtatieen kohdalla. Nastolan teollisuusalueen ja kirkonkylän asutustaajaman välin. Kunnan johtohenkilöt ovat aina olleet si-tä mieltä, että tie olisi rakennet-tava rautatien eteläpuolelle, jol-loin se ei rikkoiisi nyt jo melkein täyteen rakennettua taajamaa. Ra-dion eteläpuoli on melkein asuma-tonta maastoa.

Teollisuus antaa työtä yli 2300 henkilölle

Nastolan teollisuuslaitoksissa työskentelee nyt yli 2300 henki-

Valtatie 12 liikenne kulkee Nastolan Villähdeellä talojen seinä hipoen.

lää. Suurin työnantaja on Upo Oy, jonka kylmakaluste-tehtaassa on 1.100 työntekijää. Luhtanen Oy:n tekstiilitehtaassa työskentelee 250, huonekalutehdas Vilka Oy:ssä noin 200. Sadan työntekijän tehtaila-

ovat Elementtiteute Oy, Kuiva-malto Oy, Lahden Autokori Oy ja Lahden Rautateollisuus Oy. Tä-hän suuruusluokkaan liittyy mu-kaan ensi kesänä Wi-pakkaus.

Kunnan omista työkohteista huomattavin on viemäriöint-i ja vesijohtokiston rakentaminen. Tässä työssä on kolmenkymmen-tä miestä. Talonrakennustoimin-nassa oli viime aikoina havaitta-vissa taantumista, mutta nyt toi-minta näyttää vilkastuvan. Työlii-syysilanne on tyydyttävä ja kor-istista ei ole Nastolassa jouduttu avaamaan.

Kirkonkylän koulun laajennus on myös merkittävä työkohte. Koulutiloista on pulaa varsinkin kirkonkylässä, jonka asukaslu-ku on kasvanut räjähdysmäisesti. Vii-me vuonna laadittu seutusuun-nitteluviranomisten laatimassa ti-lastossa mainitaan, että Nastolan kirkonkylän asukasluku oli vuon-na 1960 vain 569. Samassa tilastos-sa on ennuste, jonka mukaan kir-konkylässä olisi vuonna 1970 asuk-kaita noin 1.800. Nastolan kirkon-kylässä on kunnanjohtajan laskel-mien mukaan nyt noin 3.000 asu-kasta. Kirkonkylässä oli jo pari

19. päivä (torstai)

Nousin klo 11.15. Alhaalla kahvit, luin sitten engl. ja 12.30-14.00 solmin mattoja. Suihku ja 14.45 Lehtarissa lähdin joulujuhluihin. Juhlat 16-18.00.

Todistusten jako, k.a. mulla 7.94. Yksi 6:nen (saksasta). Spede pyysi mua kyytiin ja pääsin siten kotiin jo 18.35. Lopetin maton sitomisen, söimme ja Seppänen sanoi 1200 mk [1880 € v. 2020]. Lähdin ulos 20.15. Baarista lähdin Joken kanssa liron, Paulan, Arjan ym. perässä

'kämpälle'. Sieltä Eurenille ja sieltä kirkolle. Museon rappusilla ollessani Paulan & liron ja Arjan kanssa joku jätkä

Metsäkyllästä kävi soitteleen ja töniiin Arjan uskaltaessa soitella ja kävi Arjaan kiinni. Iiro huusi muita paikalle. Hape lähti

'pojan' kanssa kävelen ja pian läsähti ja pojat vierivät maassa.

Hape hakkas pojan kokonaan. Pojat sitten lähti ja poika kävi

itku kurkussaan soitteleen. Olin kotona 22.50. Kävin nukkuun n.

23.35.

20. päivä (perjantai)

Nousin 10.03. Aamulla luin engl. Klo 14.10-15.20 olin ensin

jakamassa isän kanssa tavaroita Upolla ja sitten kävin parturissa. Kotona luin taas. Klo 18.30-18.45 vein Levy-Pyörälle nakkeja. Eilen satoi muuten lunta n. 10 cm. Klo 20.35 lähdin ulos. Ensinnä tapasin Arjan ja Jarskan ja sitten Tuijan ja Hanskin. Heidän kanssaan (ei A & J) kävelin hautausmaan läpi ja sieltä kioskille, missä ostin heille purukumia ja erosiin heistä. Tulin kotiin 21.15. Tulin ylös 22.10. Luin engl. Kävin nukkuun n. 00.00.00.

MITÄ JOULUNA LUETAAN

- 1 SUURI OMPELU- JA KÄSTİYÖKIRJA**
Laajin ja monipuolisin kästiyöalan opaskirja maassamme — 10 eri opasta samoisia kansissa. 465 suurta sivua, yli 1000 opastavaa yksijä monivärilukua, kaavoja.
Sid. 65,70/nak. 80,80.
2. painos!
- 2 Mauri Sariola MARSKIN RITARIIT**
Sariola on haastatellut Mannerheim-ristin ritareita ja omistanut heille ja heidän kokemus-alleen tämän jännittävän ja kiehtovan teoksen. Se on kirja teoista, jotka puhuvat.
263 s. 14,—/17,—.
4. painos, 16 tuhatta.
- 3 Pekka Gronow-Seppo Bruun POPMUSIIKIN VUOSISATA**
Popmusiikin koko kaari Emmaasta Topmostiin. Päivän popin erikoisesti tätä kirjaa varten haastateltuna ja kuvatuina. Sävelradio, äänilevy-yhtiöt, huippuluo-kan sanoittajat ja sävel-täjät. Ehdoton kuitutus 144 s. Nid. 16,—.
- 4 Aulikki Oksanen, TYKKIMIEHEN SYLI**
"Tykkimiehen syli on voimakas tuleminen suomalaisen kirjalli-suuteen, niin ehyt, helä ja kaunis Tykkimiehen syli on, kirja rakkaudesta, uuvuttavasta tun-keasta, kaipuusta." — Timo Hämäläinen, TV-2.
174 s. 11,—/14,—.
3. painos, 11. tuhat.
- 5 Erkki-Mikael MITEN RAKENNAN KESÄMÖKIN JA SÄILYN HENGISSÄ**
Kovissa kokemuksissa karttuneita hyviä tar-koitavia (?) neuvoja va-kavista ja kunnioitetta-vasta perisuomalaisesta rakentamistarpeesta kärsiville. Olavi Hurme-rinnan riemastuttava kuvitus.
14,—/18,—.
- 6 Venny Konturi KANKURIKELLO**
Venny Konturi luotaa toiseen romaaniinsa "Kankurikello" herkästi murosikaisen tyrön he-rämiestä seitsänsuuseen itsestään. Teoksen rea-listinen taustana ovat 1930-luvun tedaskau-hun ja sen ihmiset.
2. painos — 7. tuhat 13,50/17,—.
- 7 Eero Tuomaala HEINÄKUUN KYYMENEN 1941**
Heinäkuun kyyminen: päivä jonka osasto Hei-kuran miehet muistai-sivat elämänsä loppuun asti. Valmistellessaan yllytyshyökkäystä venä-läisten ensimmäisiin tu-koihin miehet tuskin aavistivat mitä päivä tu-llessaan...
228 s. 10,—/13,—.
- 8 Erich von Däniken VIERAITA AVARUDESTA**
Menneisyyden arvoituksia tutkittaessa on tekijä päätenyt rohkeisiin väit-täisiin elämänsä aikana on ollut tähtienvälisiä avaruussatkalua, jumal-lat olivat astronautteja ja he jolostivat ihmisro-din!
200 s. 9,50/14,80
2. painos.
- 9 Henry Miller HILJAISELOA CLICHYSSÄ**
Vanhan hävyttömän mestarin elämäniloa pursuava kuvaus 30-lu-vun Pafisista — Mont-martré, boulevardien ja torien viuhkaisu, pikk-u-kaarien vetovoima, hä-märit sivukadut joilla seksikauppa kukoistaa. Pierre Brassien herkuil-linen valokuvakuvitus.
122 s. 32 s. kuvia.
11,—/15,—.
- 10 Anni Polva ALÄHÄN PYRIS-TELE KULTASENI**
Riemastuttava rakkaus-romaanin Tuovin kom-menttikästä, mutta onnellisesti päättyvästä ihilhomasta täysihoi-tolan metsäomikissa.
240 s. 13,50/16,50
Jo 3. painos — 17. tuhat!
- 11 Eero Mäntyranta KAIROILTA KISALADUILLE**
"Eero antaa lukijoille täyrtä ja rakasta teok-tä ensimmäisestä sivusta viimeiseen saakka. — Oivallinen analyysi suurihitistä: siitä il-menee, miksi Eero oli paras ja milainen mie-hen tule olla ruumiin-ja sielunrakenteeltaan, pytyäkseen taiteile-maan voitoiksi." — Juhani Melart, US.
234 s. 14,50/18,—.
5. painos, 23 tuhatta.
- 12 Marianne Altopaas JÄÄHYVÄISET ELOUKUSSA**
"Pimeyden ytimen" tekijän hieno avilolito: ja rakkausromaan. "Syk-syn kirjailuvassa on ai-nakin yksi teos, joka pi-tää lukea: jäähyväiset elokussa" (Keski-Poh-janmaa)
14,—/18,—.
3. painos — 13. tuhat
- 13 Kaari Utrio KARTANONHERRA JA KAUNIS KIRSTIN**
Klaus Kristersinpoika Hornin ja punatukka-sen, itseänsä Kirstin Krummen myrskyisä rakkaustarina 1500-lu-vun Ruotsi-Suomessa. Suurenestyksen sa-vuttanut romaanin eläi-tä historiamie jännit-tävimmät aikakaudelta.
4. painos — 19. tuhat 385 s. 15,—/19,—.
- 14 Kalle Päätalo KAIRANKÄVIÄ**
Romaani palaa "Viimei-sen savotan" sankariin Vikke Niloon, joka "Kai-rankäviässä" on juuri täyteen jätään arvoon nouseva hilpeä nuori-mies. Taustana ovat lop-pumatomat kairat ja Muurmanin ratatyö-maa, monien kansalli-suuksien salatusuu.
4. painos, 31. tuhat! 17,50/22,—.
- 15 Pasi Rutanen MIHIN MENET USA**
Todella päivänpolttava roppaasi Yhdysvalto-ien kuumasta vuodesta 1968. Teemoina ovat presidentinvaalit, Viet-namin sota, väkivalan lisääntyminen, rotaky-ymysten kärtästyminen, köyhyyden tiedostami-nen, presidentti John-sonin henkilö...
236 s. 20,—/24,—.

21. päivä (lauantai)

Nousin klo 10 maissa. Aamulla luin engl. Iltapäivällä vein tuolit ulos ja hakkasin ne [mattopiiskalla]. Klo 16.40-17.35 olin koululla. Hain Annen kuusijuhlusta. Näin myös Arjan ja Nurmen työt. Siivosimme illalla ja lämmitin saunan. Klo 22 jälkeen olin vasta saunassa. Perjantaina tuli joulukirjeet Middleton'ilta ja Earl-sedältä. En mennyt enää ulos. Kävin nukkuun 00.05.

22. päivä (sunnuntai)

Nousin klo 10.10. Klo 11.15 lähdimme Mommilaan, siellä myös Tepun joukot. Lähdimme sieltä 15.10 Hollolaan. Siellä mamma ja pappa [Röntynen]. Tulimme sieltä kotiin klo 17.10. Illalla ei mitään erikoista. Kävin Z n. 00.15.

Itä-Saksa lippuineen seuraaviin kisoihin

Bonn, 19. 12. (Matti Kontio) Liittokansleri Kiesingerin hallitus ratkaisi myöhään keskiviikkoiltana kaikille länsisaksalaisille poliitikoille harmaita hiuksia tuottaneen kysymyksen Itä-Saksan valtion tunnuksien sallimisesta vuoden 1972 olympiakisoissa Münchenissä. Päätöksessä ei mainita Itä-Saksan kansallishymniä tai vasaralla ja harpilla koristettua vaakunaa mutta siinä todetaan, että kansainvälisen olympiakomitean Mexicoissa tekemää ratkaisua sovelletaan Münchenin kisoissa. Hallituksen edustaja vahvisti asiassällön toteamalla, että "kiset tulevat sujumaan hankauksitta".

Vahvempi räjäytys luvassa USA:ssa

Pahute Mesa, Nevada 20. 12. (UPI) Atomienenergiakomission virkalliset sanoivat perjantaina alkavana räjäyttää maanalaisen ydinlaitoksen joka vielä voimakkaampi kuin torstaina, räjäytetty neljässä osavaltiossa rakennuksia tärisyttänyt pommi. Yhdysvaltain atomienenergiakomissio ilmoitti samalla ettei torstain räjäytyksestä ollut torkennut voimakkaasti mitään useissa palkoissa 6,5 Richterin asteikossa, mikä vastaa keskivertomakasta maanjäristystä. Korkeat rakennukset huojatelivat neljässä osavaltiossa, Las Vegasissa, 160 kilometrin päässä kaatui eräissä kuuosissa pino pelinappuloita. Omaisuusvahinkoja ei kuitenkaan sattunut missään. YK:n yleiskokous vaati perjantaina kaikkien ydinkokeiden lopettamista ja kehotti Geneven aseriisuntakongressissa pikaisesti sopimaan maanalaisen kokeiden kiellosta.

60-luvun Zivago
Aleksander Solženitsyn
SYÖPÄ
GASTO
Arkallematon neuvostoyhteiskunnan kritiikki. "Solženitsyn jatkaa suuren venäläisen kertomustalteen perinnettä. Hän on todella suuri kirjailija." (Dagens Nyheter)
Keltainen kirjasto. 324 s. 18,-/22,- tammi

KUULENTO SUJUU HÄIRIÖITTÄ

Cape Kennedy, 21. 12. (AFP) Yhdysvaltain kolmen miehen Apollo-avaruus- alus laukaistiin lauantaina Cape Kennedyn taivaalle, ja kierrettyään maapallon kahdesti kapseli poistui ensimmäisenä avaruusaluksena maan vetovoimasta ja suuntasi kulkuksa kohti kuuta.
Aikaa tähän kului kaikkiaan kolmisen tuntia. Klo 14.51 kolmivaiheinen jättimäinen Saturnus-5 kantoraketti kohosi tasaisesti paikotusradalleen. Kahden kierroksen aikana kaikki järjestelmät tarkistettiin ennen kuin avaruusalukselle annettiin lupa jatkaa lentoa suunnitelmien mukaan.
Klo 17.42 kantoraketin kolmas vaihe syytettiin uudelleen, ja Apollo-kapseli sai riittävästi vauhtia irtautuakseen radaltaan ja aloittaakseen 66 tuntia kstävän lennon kohti maan kiertolaista.
Avaruusalus, jonka miehistönä ovat ilma-voimien eversti Frank Borman, laivaston kapteeni James Lovell ja ilmavoimien majuri William Anders, saapuu kuun lähistölle jouluaattona klo 12.02 Suomen aikaa.

Saturnus-kantoraketin annettua kapselille lopullisen vauhdin se irtautui, ja kapseli lähti kiittämään pois päin maasta 39 240 kilometrin tuntinopeudella. Majuri Anders ilmoitti radiolla lennon valvojille, että raketin viimeinen vaihe oli irronnut suunnitelmien mukaan. Kolmannen vaiheen syttyminen sekunilleen ja toimiminen juuri lasketun ajan oli ratkaisevaa lennon onnistumiselle.
Nelisen tuntia lähdön jälkeen Apollo-ohjelman johtaja kenraali Samuel Phillips ilmoitti kaiken sujuneen täydellisesti. "Kapseli on nyt matkalla kohti kuuta", hän sanoi Cape Kennedysssä pitämässään tiedotustilaisuudessa.
Seuraava ratkaiseva vaihe lennon onnistumiselle on asettuminen kuuta kiertävälle radalle jouluaattona. Jarruraketin hidastettua kapselin vauhtia sen on määrä asettua ellipsin muotoiselle radalle, jonka suurin etäisyys kuun pinnasta on 315 ja pienin 111 kilometriä. Klo 16.22 samana päivänä rakettimoottori syytetään jälleen, ja nyt kapseli miehistöineen kiertää kuuta 111 kilometrin etäisyydellä.

23. päivä (maanantai)

Nousin klo 10. Isä lähti Lahteen, tuli kotiin klo 12. Minä otin iisisti ja klo 14.25 lähdin Annen kanssa Lahteen Lehtarilla. Ensin kävimme Pauluksella joulupukkina (siellä kaikki kotona) ja joimme kahvit. Sieltä lähdimme klo 16 Porkalle. Siellä kotona vain vanhin tytöistä. Jätimme Kimmolle paketin ja ostin sitten Karin harj.kirjan ruotsia varten (abeille) ja tulimme kotiin 16.30 'aamu-Viljasessa'. Olin kotona illalla. Kävin nukkuun 00.20.

Muovi syrjäyttämässä pahvin pakkausaineena

Pakkausaineina pahvi ja kartonki kokee jo tällä hetkellä muovien kilpailun häiritsevänä. Etenkin näin on asianlaita paperisäkkien osalta. Vähittäiskaupan lisääntyvässä pakkaustoiminnassa paperijalosteiden osuus on jäänyt varsin vähäiseksi, ilmenee toimitusjohtaja Veli Wakkolan kirjoituksesta Kansallis-Osake-Pankin Taloudellisessa katsauksessa.

24. päivä (tiistai, jouluaatto)

Klo 23.45, nousin klo 9.45 isän herättämänä. Lähdin hänen asialleen MOK:lle. Kävelin kirkolle ja klo 9.55 Lehtarissa Lahteen. Hain 20 pulloa erikoiskermää. Tulin

Poll Finds Church Attendance Is Down, but U.S. Holds Lead

Only in two of the 11 nations covered in a recent Gallup International Survey, did people attend church with the same regularity as in the United States. These countries were Austria and the Netherlands.
The poorest attendance record was found in Finland, Sweden and Norway.
The following table shows the percent of adults in each country who attend church in a typical week:

U.S.	43
Netherlands	42
Austria	38
Switzerland	30
Greece (Athens)	28
West Germany	27
France	25
Uruguay (cities)	24
Norway	14
Sweden	9
Finland	5

tak. Samassa autossa, läht. 10.45. Kotona join kahvia, pölkäröin ja klo 14 laitoin saunan lämpiämään. Klo 17.30 maissa olin saunassa. Söimme jne. Klo 19.30 aloimme jakaa lahjoja. Isää väsytti, eikä syyttä ja äiti ei oikein pitänyt siitä, koska vähän nyyhkytti. Sain kylpytakin, engl. kielisen romaanin äidiltä [John le Carré, A Small Town in Germany], suklaata, urheilukengät (Karhu) ym. Illalla lueskelin kaikenlaista, vähän haikaa monestakin syystä. Kävin nukkuun n. 00.30. Klo on nyt 11.04 26.12.

25. päivä (keskiviikko, joulupäivä)

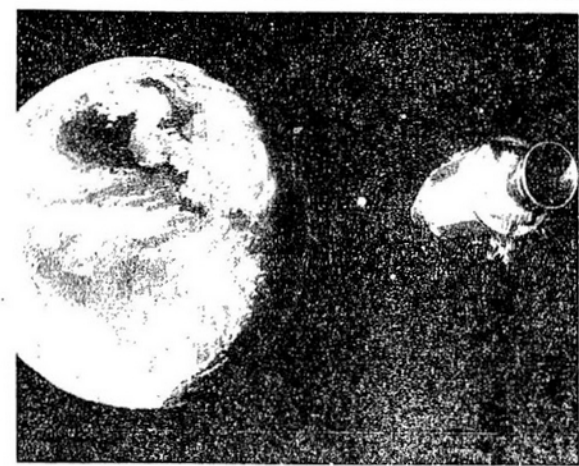
Nousin n. klo 9 jolloin Jokelat (kaikki + Tomi) tulivat. Söimme ym. Klo 14 maissa Jokelat lähti Hollolan kautta kotiin samalla kun äiti, isä ja Anne lähti hakeen mammaa ja pappaa tänne. Matti J. Jäi meille lomalle. Klo 17.20 maissa muut tulivat. Pappa tuli huoneeseeni tarinoimaan noin varttitunniksi. Alhaalla söin vähän. Klo 18.30 maissa tulivat Savutiet, ei pojat [Ilkka ja Tuomo] & Kari perh. (ei koira). He lähtivät n. klo 20. Klo 20.15-20.47 kävin juosten ±0° C säässä Upon tehtailla n. 10 cm hangessa. Katsoin sitten Apollo lähetystä ja tulin ylhäälle klo 22. Kävin nukkuun n. 00.30.

26. päivä (torstai, II joulupäivä)

Nousin 10.45. Luin ruotsia. N. 13.30 äiti ja isä lähtivät viemään mammaa ja pappaa Lahteen. Illalla n. klo 17 isä antoi likööriä ja kun vielä join yhden 'tuopin' olin pienessä. Klo 20.15-20.44.55 kävin Upolla [juosten]. Kävin nukkuun 23.25.

27. päivä (perjantai)

KUURADALTA TAKAISIN MAAHAN

Taiteilijan näkemys Apollon paluumatkasta kuuta kiertävältä radalta maahan.

Leikkimieltä pitkän jännityksen jälkeen

Nousin klo 8 huonosti nukutun yön jälkeen. Luin ruotsia ym. Klo 17.51 kuunkiertäjät palasivat maahan. Lähetin tänään kirjeen USA:n kotiin ja kortit Erngård'ille Ruotsiin sekä Jorma Salmelalle. Sain joulukirjeen Dillon'ltä. Lähdin ulos klo 20. Istuin Paulan kanssa, joka lähti sitten ja tuli pian liron kanssa. Lähdin kotiin klo 21.05. Olin

Pueblon miehet tarkastukseen

Pupjong, Etelä-Korea, 23. 12. (Reuter) Amerikkalaiset lääkärit aloit-
tivat maanantai-iltana tiedustelualue Pueblon 82-henkisen miehistön tarkas-
tuksen todetakseen voidaanko miehet lähettää Yhdysvaltoihin joulua viettä-
mään. Pohjois-Korea vapautti miehistön aiemmin päivällä tasan 11 kuukautta
aluksen kaappaamisen jälkeen.

Miehet saapuivat helikop-
terilla lähellä Söulia sijaitse-
van Pupjongin kaupungin
amerikkalaiseen sairaalaan
ylitettynään aamulla Etelä- ja
Pohjois-Korean välisen raja-
sillan Panmunjomjin asepo-
kyllissä. Miehet, joiden tode-
taan olevan kunnossa, lentä-
nevät tiistaina kotimaahan.
Pohjois-Korea kaappasi
heidän aluksensa 23. tammi-
kuuta, ja vihdoin viime
lauantaina amerikkalaiset
ja pohjoiskorealaiset sotilas-
edustajat pääsivät sopimuk-
seen miehistön vapauttamis-
esta. Amerikkalaiset joutu-
ivat allekirjoittamaan lausun-
non, jossa he myönsivät
aluksen olleen vakolohutet-
tuissa Pohjois-Korean alueve-
sillä. Kenraalimajuri Gilbert
Woodward, joka allekirjoitti
lausunnon, ilmoitti kuitenkin
jo etukäteen, ettei lausunto
pidä paikkaansa ja että asia-
kirja allekirjoitettiin vain
miehistön saamiseksi vapau-
teen.

Amerikkalaiset viranomai-
set ilmoittivat, että miehis-
tön lääkärintutkimuksen tu-
loksot julkaistaan tiistaina
pidettävässä tiedotustilaisuus-
dessa.
Aluksen kapteeni Lloyd
Bucher sanoi, ettei Pueblo
ollut missään vaiheessa 13
meripeninkulman päässä
Pohjois-Korean rannikosta.
— Sivü 17.

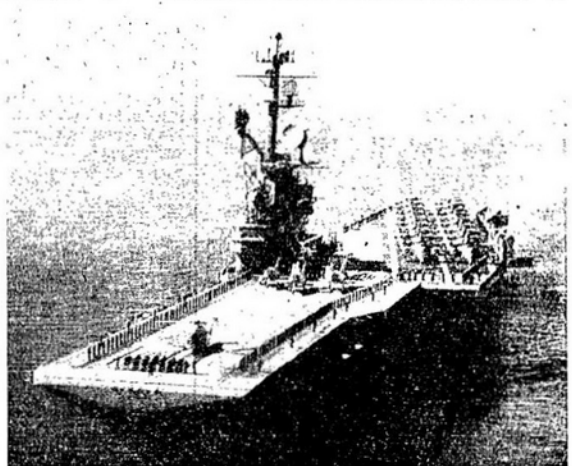
Toivotamme rauhallista joulua kaikille ystävillemme
HELSINGIN SANOMAT

Cape Kennedy, 26. 12. (AFP) Evers-
ti Frank Borman, Apollo-8:n päällikkö,
päätti torstaina luopua viimeisestä aluksen
kiertoradan muutoksesta ennenkuin se las-
keutuu Tyyneen valtameren perjantaina.
Päätös tehtiin, koska Apollo-8 on tällä het-
kellä suoraan suuntautunut laskeutumis-
kohtaansa.

Eversti Borman teki ratkaisunsa maassa
olevan lennonvalvojan William Schneide-
rin suostumuksella Apollo-8:n kiittäessä
maata kohti 5925 kilometrin tuntivauhdil-
la. Avaruusaluksen päällikkö kertoi len-
nonvalvojille: "Olemme hyvässä kunnossa.
Kaikki ovat nukkuneet hyvin, ainakin seit-
semän tuntia jokainen."

Apollo-8 on toiminut niin täydellisesti,
että kaikki kolme suunnan korjausta len-
nolla maahan ovat olleet tarpeettomia.
Kuuhun lennettäessä tarvittiin yksi radan
tarkistus. Avaruusalus saapuu perjantaina
maan ilmakehään 40 000 kilometrin tunti-
nopeudella.

Houstonin avaruuskeskuksesta
ilmoitettiin tiistaina Apollo-8:n
miehistölle, että säätöet ovat per-
jantaina ensuuteen mukaan suu-
teltu.
Kotimatka alkoi klo 8.10 Sun-
nen alkua Joulupäivänä, kun
eversti Frank Borman käynnisti
avaruusaluksen päärakettimootorin.
Ja alas lähti kuuon kiertorata-
da. Sitä ennen Borman ja muut
kolme astronauttia, Frank Lovell
ja William Anders, olivat kiertä-
neet kuun kymmenen kertaa.

Jossain Tyyneellä merellä: lentoluklaus Yorktown on valmiina vastaanottamaan Apollo 8:n miehistöineen.

Kolmikko kiersi kuuta ja kääntyi kotimatkalle

kotona 21.15. Kävin nukkuun 00.10.

28. päivä (lauantai)

Nousin klo 9. Ensin lähetin kortin USA:n kotiin, koska unohdin kirjeessä mainita AP-vuosikirjasta [The Associated Press]. Sitten kolasin lunta 11.15 saakka. Tänään joulukirje Plendl'ltä.

Luin engl. ja 14.30-15.30 olin taas kolaamassa. Alhaset tuli klo 15.50. Matit kävi jo saunassa ja lähti kirkolle. Mulla on nyt mistään välittämätön tunne. Olen näytellyt jostain syystä 'kovaa' ja koetan itsepäisesti pitää kiinni poikamiehuudestani. Mulla on jonkinlainen kapinamieli jotakin, mitä – sitä en tiedä, vastaan. Mankka soi täysillä jne. Mua on ottanu Masa päähän jo pitemmän aikaa, me ei toimita, eikä kai olla toimittu, samalla aaltopituudella. Ihmisten ennakkoluulot, omani mukaan luettuna, ottaa mua päähän, niin kuin tämä

sähköveturijupakkakin. Vaikka olin aluksi NL:sta tilaamista vastaan, alan nyt todella toivoa, että ne sieltä tilattaisiin. Olisi mukava nähdä 'kansan' ilme. Klo on 17.00. Mitähän tänäkin iltana tekisi!? No niin. O.K. Klo on 02.50 sunnuntaina. Illalla klo 18.40-19.10.20 kävin Upolla juosten, sitten saunassa. Illalla klo 20 maissa kahvia juodessa Anne tönäisi vahingossa tahallaan kahvin (kuumaa) paidalle ja housuille. Ärjäisin ja suutahdin, vaihdoin vaatteet, join kahvia ja lähdin klo 20.35. Baarista ulos klo 21. Pihalla siinä aivan huomaamatta Seija (Rämö) mainitsi, että Artun (Arja M.) ja Jarskan ja hänen ja Riitan (aluksi vain 3 tyttöä) piti olla heillä juomassa viiniä, mutta että Riitta lähti jhkn ja Jarskakin on Artun kanssa. Hän pyysi ettenkö lähtisi heille. Joo. Lähdimme museon tielle, jossa Arttu (pienessä) ja J. Jo olivat. Hain mankan meiltä ja meneimme heille. Seija minua käsikoukussa. Heillä ensin tervehdimme talon väkeä ja menimme ylös. Klo 22.05-23.05 olin kävelyllä Seijan kanssa. Ensin Niinimäen päälle, Suihko, Kuivamaito, asema ja tak. heille. Juttelimme ja arvoittelimme toisiamme. Arttu ja J. Lähti klo 2. Minä 2.30. Muut pelasi vielä kanastaa, on jo nyt lopettamassa kun käyn nukkuun, klo on 3.02.

29. päivä (sunnuntai)

Nousin 10.45. Mulla oli eilen manka Rämöllä. Matit lähti klo 13 maissa Helsinkiin. Alhaset lähti klo 16 paitsi Seija. Olen laskenut koko päivän Revon sarjoja, nyt IV menossa. Klo on 20.18. Lähden Invaan. Siellä istuin Hanskin ja Tuijan pöytään. E-L tuli sinne myös, vaikka toivoin ettei hän tulisi. T & H lähti ja mä myöh. E-L:n jäljessä ulos. Jari tuli myös ja muutkin mm. Iiro & Paula. Lähdin klo 21.10 E-L:n kanssa pois. Mua ei yhtään kiinnostanu (tai ei yhtään mutta) You know. Sanottiin heit klo 21.30. E-L Upolla töissä, luennot alkaa 16. päivä. Tulin kotiin 21.35. Laskin sarjoja, IV:stä jäi vielä 2 laskematta. Käyn nukkuun 00.10, klo on nyt 23.53.

USA myy Israelille 50 Phantom-konetta

Washington, 27. 12. (Reuter) Yhdysvallat ja Israel ovat päässeet sopimukseen 50 Phantom hävittäjälentokoneen myymisestä Israelille, ilmoitti Yhdysvaltain ulkoministeriö perjantaina. Koneiden toimitus alkaa "ennen vuoden 1969 loppua ja jatkuu vuoden 1970 ajan", kertoi ulkoministeriön edustaja Robert McCloskey. Kauppasumma on 200 miljoonaa dollaria, josta osan Yhdysvallat antaa Israelille luotona.

Neuvostoveturien ostoon valtuudet äänin 117-51

Hallitus sai lauantaina eduskunnalta äänin 117–51 pyytämänsä valtuudet neuvotella sähköveturien tilaamisesta Neuvostoliitosta ja myös ostaa ne sieltä, jos veturien laadun ja hinnan vertailu osoittaa sen taloudellisesti perustelluksi.

"Operaatio Koivistoksi" mainitus sähköveturikampanjan loppuun sujui jo suuremmilla yllytyksillä, sillä hallitusryhmiä vain muutama edustaja äänesti oppositioon mukana hallituksen esitystä vastaan.

Oppositio edustajat tiukkasivat keskustelussa useaan otteeseen, mikä oli muuttanut monien sosiaalidemokraattien ja keskustapuolueisten mielipiteet edellisenä päivänä, jolloin valtiovarainvaliokunta päivällä asettui

hallituksen esityksen hyökkäyksen kannalle, mutta illalla hyväksyi sen. Vastausta ei keskustelussa annettu. Kahvilan puolella kyllä annettiin mm. sellainen selitys, että sosiaalidemokraatit näin välttyivät ulkopoliittisen viheltyksen tekemiseltä, mutta tekivät sen sijaan sisäpoliittisen. Keskustelussa monet puhujat pitivät koko sähköistuksesta virheinvestointina. Eduskunta edellyttiäkin nyt uutta tutkimusta dieselin ja sähköistetyn vetoka-

luston kannattavuudesta. Pääministeri Mauno Koivisto lupasi, että asia selvitetään nyt niin perusteellisesti kuin se voidaan selvittää. Sähköveturiratkaisusta hän sanoi omansa mielipiteensä, että erilaiset työllisyysnäkökohdat vastasivat suurin piirtein toisiaan ja ilmeisesti myös kauppa- ja teollisuuspoliittiset näkökohdat. Asia pitäisi siis ratkaista valtiontaloudellisten ja rautatietaloudellisten näkökohtien mukaan, sanoi Koivisto.

— Sivun 13.

SAIRAUSKOHTAUS PÄÄTTI ISTUNNON

Eduskunnan lauantaina sähkövetureista käynnä keskustelu katkesi dramaattisesti iltapäivällä kello 16.20, kun 29:nten puhujana esiintynyt keskustapuolueen kansanedustaja Olavi Lahtela lyhyesti äkillisen sairauskohtauksen saaneena kesken puhuttuaan puhujapöydän lattialle. Lahtela sai ensivieron kansanedustaja-lääkäri Paoli Räsäselältä. Helsingin yliopistollisen keskussairaalan Meilahden klinikalta kerrottiin illalla, että kansanedustaja Lahtelan tila on erittäin kriittinen. Päivystävä lääkäri arveli, että sairauskohtaus on todennäköisesti ollut sydänveritulppa. Eduskunta keskeytti istuntonsa tapauksen johdosta, ja kun istuntoa jatkettiin, luopuivat vuoroaan odottaneet 11 edustajaa puheenvuorostaan, ja istunnossa käytiin sen jälkeen lävitse vain äänestyskesk.

Kansanedustaja Lahtela on jäsenenä eduskunnan valtiovarainvaliokunnassa ja myös sen neuvostoveturijoukossa, joiden viimeaikaisen poikkeuksellisen runsaan työ määrään on jo useissa yhteyksissä kiinnitetty huomiota.

News and Notes From the Field of Travel

IN LAPLAND—A caravan of reindeer-drawn sleighs is the best transportation.

SERVICE TO FINLAND
Additional airplane service between New York and Helsinki, Finland, will become available in May, when Finnair starts flying the route. The cities are now linked by Scandinavian Airlines System and Pan American World Airways. Helsinki has 11 ski jumps near it, and a jet flight of an hour and one-half takes the traveler to Rovaniemi, the capital of Lapland and where a number of ski resorts are within walking distance of each other.

For \$80, non-Scandinavians can purchase an unlimited airplane ticket that is good for travel within Finland for a period of 30 days. Two programs organized by the Finnish National Travel Office, "Life Seeing" and "Find A Finn," give tourists an opportunity to view the art and industry of the country and to visit the homes of Finnish citizens.

Finn Says Apollo 8 Pictures Might Show Earth Has Ring

HELSINKI, Finland, Dec. 28 (UPI)—Arno Niini, a Finnish professor, said today photographs of the earth brought back by Apollo 8 astronauts might show that the earth has a ring—like the planet Saturn. In the pictures taken of the earth from far away and from the direction of the sun, a tiny ring composed of small dust particles ought to be discernible, provided the film was sensitive enough and contrasty enough," Professor Niini said. He said such a ring would be situated at a height of 200 to 350 miles above the earth. The ring would be very faint and it would be discernible—if at all—only in pictures taken with the sun behind the camera.

30. päivä (maanantai)

It's funny how one's feelings towards another person can change. That's what happened to me. Boy, I almost like Seija more than Eeva-Liisa. But that's typical of me. I mean dreaming and day dreaming. Anyway, I got up 11 o'clock. Ate and came up and started doing math. I guess I'll start writing in Finnish again. Sorry. liro tuli kuten sovittu, tuli klo 15, oli 16.45 saakka. Illalla laskin, join kahvit. Olin kolaamassa lunta, katsoin TV:tä ja tulin ylös, klo on 21.50. Käyn nukkuun 00.10.

31. päivä (tiistai, uudenvuodenaatto)

Nousin 8.45. Klo 9 vein Vilalle pullaa. Laskin sitten Repoa, laitoin saunan lämpiämään. Kepa haki Seijan. Klo 14-14.45 olin Upolla jakamassa isän kanssa tavaraa. Sain kirjeet isoäidiltä USA:sta, Hazlewood'ltä ja Joycelta. 1969. Klo on nyt 1.48. Päivällä eilen kävin saunassa klo 17.40-18.00. Nurmen Tuija ja Tuure tuli meille Annen kanssa. Äiti ja isä lähti Nykäselle. Minä kirkolle klo 20. Harv. tylsä ilta. Baarissa olin Hakalan poikien, Veksin ja Joken ym. kanssa. Sitten haimme hautausmaalta liron, Veksin ja Joken keräämiä hautakynttiläsuojuksia, teimme nuotion niistä ja siinä oli lämmin. Ympärillä jotain ihmeellisiä alaikäisiä. Pyysin Veksin meille ja lähdimme klo 22 heidän kautta. Olimme meillä 22.30. Joimme kahvit, katsoimme TV:tä, ammuimme raketit ja pelasimmw TWIXT'ä. Veksi voitti yhden, mä kolme. Veksi lähti 1.40. Keskiolut nyt vapaata. Onnea vuodelle 1969! Koko maailmalle ja itselleni. Käyn Z klo 2.00.

Kolmentoista koneen tuho hyökkäyksessä

Beirut, 29. 12. (Reuter) Israelilaisten iskuryhmien helikoptereilla Beirutin kansainväliselle lentokentälle suorittama hyökkäys tuhosi kolmentoista lentokonetta. Eräiden tietojen mukaan lentokentän johtaja ja kaksi muuta ihmistä loukkaantuivat 45 minuuttia kestäneessä hyökkäyksessä lauantai-iltana.

International Pilots Voice Concern at Plane Violence

HELSENKI, Finland, Dec. 29 (Reuters) — The International pilots association today expressed profound concern at the growing frequency of what it termed criminal acts against civil airlines, their crews and passengers.

The International Federation of Air Line Pilots Associations said pilots all over the world had been shocked by the gross violation of international laws and agreements in the Mediterranean area during the last few days.

The statement followed another by the International Air Transport Association that recent actions in the Mediterranean region had endangered the lives of innocent civilian travelers and had been destructive to the confidence of world travelers.

Presidentti Kekkonen lomalle Senegaliin

Presidentti Urho Kekkonen matkustaa torstaina tammikuun 2. päivänä yksityisluonteiselle lomamatkalle Senegaliin, jossa presidentti "löytää kesän ja hyviä kalapaikkoja," kuten asia ilmaistiin. Hän viipyy siellä parisen viikkoa ja tapaa kohteliaisuuskäynnin aikana Senegalin presidentin Leopold Senghorin.

Presidentin mukana matkustavat pääkonsuli Sven Sevelius, kauppaneuvos Kalle Kaihari sekä tasavallan presidentin kansliapäällikkö Richard Tötterman ja ensimmäinen adjuntti, eversti Urpo Levo.

Asiantuntemaiselta taholta korostettiin, ettei kysymys ole vierailusta, vaan "lomamatkasta, jonka aikana presidentti Kekkonen pitää ensimmäisen kerran presidenttikanaan todellisen loman. Kulut suoritetaan presidentin omasta pussista".

Senegal on kolmen miljoonan asukkaan tasavalta Afrikan länsirannikolla. Atlantin, Mauretanian, Malin, Guinean ja Portugalin Guinean rajoittamalla valtiolla on pinta-alaa liki 200.000 neliökilometriä.

Maan 1963 uudistetun valtiosäännön mukaan tasa-

vallan presidentti valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan ja samoin 60-jäseninen kansalliskokous.

1800-luvulta lähtien Ranskan siirtomaana ollut Senegal sai ensimmäisen autonomian hallituksensa 1957 ja seuraavan vuoden marraskuussa maa itsenäistyi jäsenen Ranskan yhteisöön.

Ulkopolitiikassa Senegal edustaa sitoutumattomien linjaa.

Senegalin pääelinkeino on maanviljely (maailman neljänneksi suurin maapähkinöiden tuottaja). Karjanhoitoa harjoitetaan pohjoisosissa, rannikolla pyydetään tonnikalaa. Osittain hyvien kalastusmahdollisuuksien ansiosta Senegalista on kehittymässä skandinaavien suosima turistima. Vuorityön tuotteita ovat fosfaatit ja titaani. (Jatk. siv. 14)

100 Best songs of 1968

